

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

**Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.**

Rokopisi se ne vračajo.

**Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure popold.**

Telefon št. 113.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Redovna lista:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrť leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

**se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust**

Št. 11.

Maribor, dne 26. januarja 1912.

Letnik IV.

Deželni zbor.

V torek se je, kakor smo poročali, na željo večinskih strank prekinila seja, da bi se vršila nadaljnja pogajanja. Poslanci S. K. Z. so ostali vsi v Gradcu, ker so se morali posvetovati o raznih predlogih strank večine. Vendar ni prišlo tudi med tem premirjem do nobenega končnega rezultata, ker je izjavil Slovenski klub, da se hoče pogajati samo na podlagi natančno določenih točk. Iz vseh teh vzrokov je bil v četrtek predpoldne še povsem nerazjasnjen položaj. Že ob pol 10. uri dopoldne je prišel grof Clary v deželni dvorec in je iskal po posredovanju načelnikov nemških strank izhoda iz zamotanega položaja. Končno se je določilo, da se na večerajšnji dan določena seja po formalnostih takoj prekinе in se vrši prihodnja seja v torek dne 30. t. m., da se vako zadobi čas za pogajanja.

Ob 11. uri dopoldne je otvoril deželni glavar grof Attems sejo, na kar sta prečitata zapisnikarja vložene predloge in interpelacije. Trajalo je to čitanje do 12. ure. Po sklenjenem dogovoru je na to predsednik sejo preložil na prihodnji torek. Poslanci S. K. Z. so se odpeljali s popoldanskimi vlaki.

Položaj je še vedno nerazjasnjen. Smo še vedno v štadiju pogajanj in bi bila vsaka ugotovitev abotna. Brezdvomno je, da je velika večina Nemcev že prišla do prepričanja, da tako ne gre naprej. Naše zahteve so preveč upravičene, zato se jim ne morejo odtegniti niti najzagrizenejši nemški nacionalci. Samo našim spodnještajerskim nemško-nacionalnim poslancem se zdi še potrebno, da tirajo politiko nasilstev in krivic. Ti moze, ki so izvoljeni po večini z glasovi ljudi, kateri živijo od slovenskega ljudstva, nočejo priznavati slovenskemu ljudstvu nikakih pravic. Oni vihtijo nad svojimi nemškimi tovariši samimi bojno kopoje in jih silijo k najskrajnejši in neznosni nestrpnosti. Če prav žive z nami takorekoč pod eno streho, vendar ne čutijo nujnejše dolžnosti, kot bujskati proti nam in še širiti prepadi, ki zija med nami in nemškimi sodeželani. Po dogodkih zadnjih dni mora biti vsakomur jasno, da so ravnost zastopniki spodnještajerskega nemškutarstva glavni povzročitelji preprirov v deželi. Oni netijo s svojo politično zagrizenostjo sovraštvo med jugom in severom ter povzročajo, da so naši poslanci primorani segati po obstrukcionističnem orožju. Vse besede skoro vseh

ljudi, ki stoje za temi poslanci, so gola hinavščina. Govore o miroljubnosti in o želji živeti s slovenskim ljudstvom v slogi in prijateljstvu. Če jim pa potegneš krinko iz obraza — in sedaj, ko so oni edini vzrok, da ni še prišlo do sporazuma v deželni hiši v Gradcu, so se razkrinkalo do gola — ti zazija nasproti od sovraštva in zlobe razjede obličje. Nikak želja po medsebojnem razumevanju, po strpni naklonjenosti ti ne govori iz teh obrazov, temveč samo srd in sovraštvo. Res, sovražijo nas spodnještajerski nemškutarji. S peklensko zlobnostjo znajo izvaljati iz nas denar in pri takih prilikah jim izdrkne tudi prijazna beseda, toda v srcu nas preklinjajo. Preveč glasna priča njihovega odpadništva, njihove neznačajnosti smo jim, zato bi nas radi najrajši potopili na dnu morja, zato nam ne privoščijo niti onega, kar so nam pripravljeni ugoditi pravi in pristni Nemci. Poturica je hujši od Turka.

S temi ljudmi se bratijo sedaj naši liberalci. Če prav jih poznajo, vendar se ne sramujejo delati povsem v njihovem smislu. Je to tako podlo, da ni lahko najti besed, s katerimi bi se to obsodilo. Tudi nočemo izrekati obsodbe, ker vemo, da bo ljudstvo svoj čas sodilo kratko, a možato.

Predlogi poslancev Slovenskega kluba.

Poslanci S. K. Z. so stavili še naslednje predloge:

V rečko predlog za podporo po toči, povodnji in suši poškodovanim prebivalcem šmarsko-rogaškega okraja.

Dr. Verstovšek predlog, ki poziva deželni odbor, da prične takoj z ureditvijo Mislinje vsaj v delu (Slovenjgradec do izliva), za katerega so izdelani načrti.

Dr. Verstovšek je vložil obširno slovensko interpelacijo na deželni odbor glede uradovanja deželnih uradov v jezikovnem oziru.

Dr. Verstovšek nadalje interpelacijo na c. kr. namestnika radi odloka deželnega šolskega sveta na okrajne šolske svete, v katerem se ukazuje, da se smejo naročati tiskovine za šolske potrebščine le v tiskarni „Leykam“ v Gradcu.

Roškar predlog, da se naj regulacija Pesnice takoj nadaljuje, in da se naj začne z delom v III. sekciji II. oddelka, ako ovire v spodnjem delu še nadalje obstoje.

Roškar peticijo za gradbo železnice Maribor — Zeleni travnik.

Novjak je stavil na deželni odbor interpelacijo, zakaj da je deželni odbor leta 1910 in leta 1911 nadaljevalni obrtni šoli v Poljčanah odtegnil subvencijo.

Dr. Benkovič predlog za uvedbo tajne volilne pravice za občinski volilni red v Celju in v Ptuj.

Dr. Jankovič in dr. Benkovič predlog za subvencijo zadrugi za osuševanje travnikov v Kapelah in Velikem Obrežu.

Dr. Benkovič, Pišek in dr. Jankovič predlog za regulacijo rek in potokov v breškem sodnem okraju radi stalne nevarnosti povodnji.

Krvavo list

iz zgodovine ruskega sistema. — Preganjanje kavličanov na Ruskem.

Tako se glasi naslov brošurice, ki je ravnokar izšla v Ljubljani. Spisal jo je znani slovenski publicist in poznavatelj rusko-poljskih omošajev dr. Leopold Zenard. Založilo jo je Društvo prijateljev poljskega naroda v Ljubljani Cena: ? Knjižica vsebuje, kakor pravi pisatelj sam: „Pojasnilo k načrtu nove holmske gubernije, ki se sedaj obravnava v ruski dumi, in prispevek k razumevanju rusko-poljskih razmer.“ O vprašanju holmske gubernije smo že pisali v našem listu. Toda ker je zadeva res zanimiva in osvetljuje z žarko lučjo nasilni režim, ki vlada nadstomilijonsko Rusijo, zato priobčujemo v naslednjem uvod, ki ga je napisal dr. Lenard svoji brošuri. V kratkih vrstah nam izčrpljivo nariše stvar za katero gre in nam poda tudi zanimive komentarje. Naslovil je dr. Lenard ta svoj uvod: „Poglavje brez začetka in brez konca“ in se glasi:

„Menda je bil vsakdo prepričan, da je z dnem 17. aprila leta 1905., ko je izšel na Ruskem carski razglas, ki dovoljuje vsem prebivalcem svobodo vere, bil zapisan zadnji stavek krvavih verskih bojev in preganjanj, in da bo ta stvar za vedno izginila z dnevnega reda rusko-poljske zgodovine. Račun je zaključen, ljudstvo samo ga je plačalo s svojo krvjo in podpisalo, sedaj pa naj zavlada v deželi mir, prebivalstvo naj se oddahne od prejšnjih neizgovornih in odda plodonosnemu delu.“

gruntarski sin pobral kočarjevo hčer, pa da je bilo prej ali slej tako početje brez nesreče?

Ana ima doma bolno mater, po očetu zadolženo hišico, pa dve zdravi roki, pošteno srce in pošteno ime. Njen zaslužek je večinoma pri sosedih. Če bi ne imela bolne matere, bi služila za deklo. Tudi pa nima bolnica nikogar za postrežbo in dobra Ana je ne more pustiti same.

Ko bi vsaj mati umrla! Lažje bi prislužila kak novčič za bodočnost. Potem bi že mislila na kako primerno možitev s skromnim kočarjem ali rokodelcem. Dobra ženka bi mu bila, zvesta, pridna gospodinja in rada bi ga imela, joj še kako!

Vsakega drugega bi morala brezobzirno odsloviti, če bi bil prav Župančkov Lovro.

Anica je že večkrat premišljala, ko je odgnala tega in onega iz grda od okna, če bi mogla odgnati iz grda tudi Lovra. Ne, tega si je svesta, da bi ne mogla.

Odpravila bi ga izlepa, dočim bi njeno srce govorilo vse drugače: topilo bi se v solzah in glasno zatrjevalo neveselo resnico, da bije, živi in govori samo zanj, ki ga ne sme ljubiti, mu ne sme tega niti razčeti.

Saj je on tako prijazen in dober. Gotovo bi ji potrdil nepovoljno resnico, da nikdar ne more biti njegova ženka, ker nista drug za drugega dovolj bogata.

Da, sladka je ta le pesem brez konca in brez besed, brez — Anica bi bila še poslušala njen ljubi napev, toda srp, ta strupeni srp je pel prehitro in preglasno in — Anica se je užela.

Mlada, rdeča krvca kaplja v debelih kapljicah na razsušeno zemljo.

Anica otrče, hoteč otrestiti tudi bolečino, a ta mlada, rdeča kri se razkropi v sto kapelj in kaplja na njivo, po ajdi in celo po Aničnem spodnjem križu. —

PODLISTEK.

Tiha pesem.

Ivo Trošt.

Ajdo je žela ter jo vezala v snop s slamnatimi prevesli. Ravno polje z rjavkasto, kamenito zemljo se širi vsenakrog, kakor nedosežna bodočnost.

Brez tovarišice je danes Kočanova Ana, sama sredi v nebroju tako lepih, cvetočih in tako pisanih misli, nad in toplih čustev. Njena duša se koplje v sladkem hrepenenju.

Z jasne neba jo gleda jesensko dolnce. Ne daleč tam za poljem se dviga visoka temna gora. Rjava je in žalostna v tem času, ko vse hira, vse vene in umira.

Saj so tudi goro zapustili krilati stanovalci, — sladkokljuni pevci, vsulo se je pestro cvetje. Lačna živina moka po goličavah, iščeč šopa sočne trave, a zaman. Padajoče listje javlja mrzli letni čas s pobejenimi gorskimi vrhovi in toplo pečjo.

Kočanova Ana pa ve, da je prav sedaj-le v rjavi gori Župančkov Lovro, njenega srca pomlaci, nje duša in ljubezen, vse ob enem. Sedaj-le poje njegova sekira in se zajeda v gladko deblo vitke jelke tik nad koreninami. Prav dobro pozna Ana njegovo sekiro in njeno smrtno pesem, ki se ječe odmeva tam med jelkami; usmilite se nas, prizanesite nam! Mladost smo in lepe!

Ana si pa želi samo, da bi stala sedaj ona poleg tiste jelke, ki jo podira Župančkov Lovro, bogatega sosedu v vasi najstarejši sin.

Kar pustil bi jelko in se naslonil na toporišče, zakaj ona bi mu rekla:

„Prizanesi mladi sirotici. Vzemi mene mesto nje. Hočem ti biti bogato in veliko plačilo.“

Pogledal bi jo mladenič s tistimi sanjavi očmi ter se ji veselo nasmehnil in dejal:

„Ali res, Anica, ali res? Je tolikokrat sem ti hotel povedati, kako te imam radi, pa nisem mogel; jezik mi je vselej zastal nem. In danes si ti sama, ki mi sporočaš veselo vest, ki sem jo nosil že davno tiho v srcu srečen in presrečen. Tudi danes zjutraj, ko sva se videla, sem mislil, kako bi ti povedal to resnico, da bi bila bolj vesela. Ne samo jelke, celi svet pustim za te.“

Srp je pel med rdečimi stebelci, roka je stiskala snop za snopom ter ga omotavala s slamnato prevezo. Brzo se je umikalo delo, a še brže so se vrstile mične vrstice sladke pesmi o tihi, skrivni, nikdar razodeti ljubezni.

Anica je vihtela ostro orodje. Srp je pel smrtno pesem dozoreli ajdi. Nič ji ni pomagalo boječe treptanje. Srp je pel brezobzirno ob enem tudi veselo koračnico njeni zmagovalni ljubezni.

Njene misli so bile pri Lovru v gori, kjer je odmevala njegova sekira, kjer je bila s srcem in vso dušo tudi Anica sama.

„Dekle, ti si meni ves svet, moje vse. Nikdar to ne pustim, Anica!“

Resnična in sveta se ji je zdela njegova prisega. Zato je pel njen srp uprav besno. Moral je namreč pokazati, da nič drugega, kakor Lovro v gori, ne misli in ne prisega na ajdovom strnišu Kočanova Ana.

In vendar je moralo biti drugače.

Kočanova Ana je sicer brhko, lepo dekle, a ravno, kaj bi rekla — pa zares — Župančkov Lovro, ko bi izvedel, da se ozira za njim.

Kaj se-le bogati Županček sam? Kaj pa druga, imovitejša dekleta, ko bi doznale, da se poganja za njim ona — sirota.

Soglasno bi dognali, da je Kočanova Ana ne samo revna, marveč tudi nespametna. Kedaj je še

Nikdo nima pri tem dobička, da bi se še nađaljevalo to poglavje, ki se vleče skozi celo zgodovino, da niti pravzaprav ne moremo povedati, kedar se je začelo, in, ki je že toliko nesreč povzročilo nad ruskim in nad poljskim narodom. Najmanj je pa v korist ruske države in ruske vlade, da bi se zopet začeli stari časi. Ko je izšel cesarski razglas, je še vsakdo, ki je samo po sili in na vjdez bil v ruski razkolniški veri, s srcem se pa tržal naše katoliške cerkve, javno prestopil v katoličanstvo. Ljudstva je bilo zadovoljno, v deželi je zavladal mir, samo ruske birokracije še ni srečala pamet in hoče priklicati ali pravzaprav je že priklicala zopet nazaj stare čase verskih preganjanj.

Ravno sedaj se v ruskem državnem zboru obravnjuje načrt nove „holmske gubernije.“

Malokdo ve, kaj to pomeni in kakšne obsega v sebi posledice in vendar je stvar tako važna in tako zanimiva z raznega stališča — katoliškega, slovanskega in splošno človeškega, da bo gotovo tudi Slovence zanimalo zvedeti kaj o njem, to da še toliko bolj, ker v jasni luči osvetljuje ruski državni sistem.

Izgleda, kakor da bi se šlo samo za neko čisto notranjo rusko državno stvar, samo novo razdelitev državne uprave, kakor, ako bi na primer v Avstriji iz kosov raznih dežel, na primer dela Štajerske, dela Koroške in Kranjske sestavili novo deželo. Ruska vlada je namreč sestavila in svojemu državnemu zboru predložila načrt, da se gotovi kosi izrežejo iz Siedlecke in iz Lublinske gubernije ali dežele in iz njih sestavi nova gubernija ali dežela, ki se bo imenovala Holmska.

Stvar pa ni tako nedolžna, in ima tako velike posledice, da je vredna zanimanja celega širokega sveta.

Zanimati nas mora pred vsem z verskega stališča. Ruska vlada hoče namreč izrezati iz drugih gubernij take kraje, občine in vasi, ki so po navedenem cesarskem ukazu ali popolnoma ali deloma prestopile h katoliški veri, ter jih hoče združiti skupaj v ene pokrajine, za katero bi veljale čisto druge postavbe, kakor pa v ostalih katoliških deželah na Ruskem, da bi tako s silo prebivalce primorala prestopiti nazaj k ruski veri. Ako se smemo zanimati za preganjanje katoličanov v Srednji Afriki in na Kitajskem, kdo nam more odrejati pravico, da se zanimamo za versko preganjanje naših slovanskih bratov na Ruskem, zlasti ker je to preganjanje v resnici tako strašno, da malo podobnega v zgodovini katoliške cerkve.

Dalje imamo pravico se za to zanimati, ker je slovanska stvar. Katoliške zadeve segajo tudi globoko v razmerje med Rusi in Poljaki. Prepri med tema dyema največjima slovanskima narodoma je ona mrtva točka, preko katere slovanska stvar ne more naprej. Dokler se ta prepri ne odpravi, se Slovanom ne bo bolje godilo in ne bodo prišli do one veljave na svetu, ki jim gre. Obžalovati moramo torej vse, kar neti in povečuje ta prepri. Novi načrt ruske vlade je pa na del Poljake tako bolesten, kakor težko kaj drugega. Celo zloglasna razlastitvena postava, katere so pred leti sklenili na Ruskem in po kateri ima nemška vlada pravico, vsakemu Poljaku prisilnim polom prodati njegovo posestvo in ga pregnati iz rodne zemlje, ni zadela Poljake tako občutljivo, kakor pa ta novi ruski načrt. Vsi Slovani morajo torej povzdigniti svoj glas in povedati ruski vladi, da to, kar sedaj ona počenja, ni pravično, je v škodo slovanstvu sploh, v korist pa sovražnikom Slovanov in tudi v škodo ruske države same in ruskega slovanskega prebivalstva.

Dalje imamo pravico, da se za to zanimamo s splošnega človeškega stališča. Gre se za revno kme-

čka prebivalstvo, ki živi na meji med ruskim in poljskim narodom. To ljudstvo je tekom zadnjih štiridesetih let toliko pretrpelo za svojo vero, da mora vzbuditi sočutje vsakega človeka. Sedaj se ima pa še enkrat ponoviti vse, kar je že prestalo. Verska toleranca je ena največjih pridobitev človeške kulture. Dokler je vladalo na svetu poganstvo, je imel vsak narod svoje bogove ali malike in ako je eden narod premagal drugega, vrnil mu je tudi svoje malike. Ko je prišlo krščanstvo, so največji možje katoliške cerkve z vso odločnostjo zagovarjali načelo, da se ne sme nikdo s silo primorati, da bi prestopil v katoliško vero, kajti vera je notranje prepričanje, ki se ne da izsiliti. Katoliška cerkev je odobravalala samo, da se če treba s silo branijo katoliški prebivalci pred napadi nevernikov ali krivovercev, ali da se kaznujejo taki krivoverci, ki uganjajo zločine in se nasilno in pobušljivo obnašajo. Ti se smejo kaznovati, toda ne radi svojega verskega prepričanja, ampak radi svojih zločinov in hudobij. Ako je kak vladar preganjal drugoverce ali pagane radi njihove vere, ali jih hotel s silo primorati, da bi vstopili v katoliško cerkev, ni katoliška cerkev tega nikdar odobravalala, ampak odločno ugovarjala. Se-le luteranci so zopet postavili pogansko načelo: „Čegar oblast, njegova vera“ in po tem načelu so se zopet začela v Evropi krvava verska preganjanja. V novejših časih je pa tudi med luteranci zopet prevladalo splošno prepričanje, da se vera ne sme izsiliti in po vseh protestantskih deželah vlada popolna verska svoboda. A tudi v stari ruski državi je vladala velika verska svoboda. Se-le pozneje se je pod vplivom bizantinske kulture in mongolske nadvlade razvilo na Ruskem takozvano „samodržavje“, to je, oni državni sistem, da je car neomejen vladar in sme s pomočjo svojih uradnikov delati v državi, kar se mu poljubi. Njegova volja in samovolja je edina postava in edina pravica. Del tega „samodržavja“ je takozvani „cesaropapizem“, to je naziranje, da je cesar vrhovni verski poglavar vseh svojih podložnikov in da morajo vsi verovati in moliti, kakor on hoče. Takšno stališče je krivično, je nasilno in škodljivo državi in prebivalstvu. Na tem trpi ruska država, trpi zlasti tudi še ruska državna cerkev. Kako bo ljudstvo spoštovalo in imelo zaupanje do svojega duhovnika ali popa, kakor se imenujejo, ako pa ne vidi v njem drugega, kakor od vlade nastavljenega policaja, ki mora vohuniti po tati in sporočati vse, kar vidi nepostavnega. In kako zamore biti dobro upravljena država, ako nima ljudstvo samo nobene besede, ampak odločuje volja enega samega človeka, ki pa seveda tudi ni vsegavečen in vsegamogoč in vsepričujoč, ampak se mora povsod zanašati na svoje uradnike. Namesto „samodržavnega carja“ vlada torej na Ruskem pravzaprav birokracija ali uradništvo, ki počenja kar le hoče in ni odgovorne nikomur, pravzaprav pa ona tajna moč, kateri se pravi „Ohrana“ ali tajna policija, ki ima v rokah vse in pred katero je tudi car sam brez moči.

Samodržavje je torej na Ruskem glavni vir vsega zlega in s splošno človeškega stališča in iz ljubezni do bližnjega moramo želeli, da bi enkrat že papla tudi na Ruskem ta državna oblika in bi tudi med našimi severnimi slovanskimi brati zavladala državljanska in verska svoboda.

Shodi.

Sv. Barbara v Halozah.

(Dva shoda.)

Katoliško slovensko izobraževalno društvo je imelo v nedeljo dne 21. t. m. svoj občni zbor in go-

spod Miha Brenčič, državni poslanec, politični shod. Zbralo se je nad 400 ljudi v Reicherjevi novi hiši.

Na občnem zboru katoliškega slovenskega izobraževalnega društva se je izvolil ta-le odbor: A. Berk, predsednik; Emeršič Fr., Brezovec, podpredsednik; Emeršič Fr., Paradiž, knjižničar; Pišlar J., tajnik; Gaver Anton, blagajnik; Jurgec Fr. in Vo-grin Janez, odbornika.

Iz poročila preteklega leta je razvidno, da se je prečitalo nad 1000 knjig in nad 4000 časnikov.

Novi odbor se zahvaljuje pred vsem gospodu državnemu poslancu M. Brenčiču za krasni dar petih kron. Bog plati!

Takoj nato se je vršil politični shod državnega poslancu gospodu Mihaela Brenčiča.

Z navdušenimi „živijo!“ pozdravljen, je poročal naš državni poslanec o razmerah v državnem zboru, o svojem potegovanju za težnje volilnega okraja, o njegovih vspehih za podporo, ki jo dobijo po toči poškodovani itd. Nadalje je poročal o dežel-nem zboru, o vzrokih obstrukcije, o kanalu itd.

Njegov govor je napravil najboljši vtis. Na shodu 400 ljudi je bilo najmanj 250 volilcev, ki so soglasno odobrvali nastop poslancu Brenčiču in tudi poslancev v deželnem zboru.

Prav umestno in spretno je obsodil delo liberalnih učiteljev, ki celo v šoli ne morejo pustiti politike. Soglasno se je slišalo: Proč s takimi učitelji! Resolucija je bila soglasno sprejeta in se glasi:

„Volilci, zbrani na mnogobrojnem političnem shodu pri Sv. Barbari v Halozah, izrekajo popolno zaupanje svojemu državnemu poslancu gospodu Mih. Brenčiču, se mu zahvaljujejo za njegovo uspešno delovanje za blagor volilnega okraja. Odobravaljo tudi nastop naših deželnih poslancev v Gradcu in jih pozivajo, naj vstrajajo v boju za slovenske pravice.“

Takega shoda še Barbarčani niso videli. Bil je to naš dan, dan našega ljudstva. O tem shodu bomo še govorili.

Sv. Križ pri Mariboru.

Preteklo nedeljo dne 21. t. m. se je vršil ob zelo mnogoštevilni udeležbi prebivalstva občni zbor tukajšnjega bralnega društva, ki že celih 23 let tukaj ob meji vrlo dobro in plodonosno deluje.

Razun običajnega poročila o društvenem delovanju v preteklem letu, iz katerega je razvidno, da je društvo na trdni podlagi in v vsakem oziru popolnoma vstreza svojemu namenu, so bile na vspehu še deklaracije, petje in šaljivi dveterogovor.

Vmes je še voditelj mladeniške zveze Ljudevit Nudl vspodbujal mnogoštevilno navzočo mladino v jedrnatih besedah, da se polnoštevilno pridruži mladinskim zvezam našega bralnega društva.

Anica Pavlič je z navdušenjem deklarovala: „Slava slovanski domovini“, Lojzika Hauptman je pa prav izrazito prednašala pesmici „Pijanec“ in „Kletev na šnops“, jako ljubka in prisrčna je bila deklaracija Tilike Cepe: „Slovenska zemlja“.

Šaljivi dveterogovor med zdržnikom, pivcem, pijancem in njegovo ženo je vzbujal mnogo smeha.

Tudi vrle pevke zaslužijo vse priznanje, da tako vstrajno in požrtvovalno obiskujejo pevske vaje.

Slovesna 25-letnica bralnega društva se bo pa obhajala enkrat v poletju in so se priprave za to znamenito slavnost že sedaj pričele.

Iskrena želja poročevalca, ki jo je izrazil ob sklepu odborovega poročila, da bi bilo delovanje tega tolikanj koristnega in prepotrebnege društva tudi v bodoče od Boga obilno blagoslovljeno, — naj se izpolni!

Oh, kaj bo, če kri ne neha? Treba zavpiti na pomoč. Kam? Daleč tam za tretjo njivo prav na nasprotnem koncu puli repo stara Gostiška. Stara je že in naglušna. Krepu bo treba zavpiti in večkrat, da bo čula, ali pa celo ne.

Potem ji odteče kri in — smrt, smrt jo objame. Zvečer pridejo po mrtvo . . . Morča pride kropiti še Lovro. Gotovo ga povabijo tovariši, da jo bo pomagali nositi v — grob . . .

Ej, dekle, do groba je še dalj kakor do gluhe Gostiške.

Čakaj!

Kmalu je našla namestu groba drug pomoček. Urno odviha bel rokavec na levi roki, prime z desnico njegov rob, pokaže lepe zobke v lepih dvih vrstah, na jih zasađi v močno tkanino prav nad komolcem. Resk, resk! Takoj je bila pripravljena obeza.

Med plevelom v razoru poišče zdravilno zeljce črnobel, ga položi na rano, kri se ustavi, in Anica obveže rano s kosom rokava.

In zopet je pel strupeni srp in podiral je zrelo ajdo. Nalašč ga je brusila Anica in prav naglas in prav močno, da je rezal še hitreje in še bolj živo.

Čuj!

R-r-r-rsk!

Padla je visoka jelka — morča nanj!

Ni mogoče! Preveč spreten gozdar je Zupančkov Lovro, da bi ga podrla. Zna sicer on zaseko, sekuro, žago in zagozdo sukati tako, da pade drevo tja, kamor hoče on, a da bi padlo kakor samo hoče, ali celo nanj, tega ne in stokrat ne.

Anica posluša.

Zdi se ji, da vse molči.

Mrtev — on!

Vpričo cele vasi in vpričo vseh ljudi bi se ne mogla ubraniti solz, ko bi mu zapel mrtvaški zvon. Skrivaje bi mu vedno pokrivala grob s ovetjem — s nageljnom, ki ga ima najraje.

Anica še posluša.

Srce ji bije tako silno, da lahko šteje udarce. Anica ne utegne. Vsak trenutek je zanj večnost. A med udarce njenega srca se zopet pomeša odmev — Lovrove sekire.

Hvala Bogu. Še je živ in zdrav. Srce je še trepetalo zanj, a sedaj v veselju.

Sekira klesti dolgo deblo, enakomerno done udarci in vsak udarec spremlja s srcem in vso dušo Kočanova Anica.

„Anica, veš, nikdar te ne pustim!“

Ponavljal ji je prisego in ona mu jo je potrjala s poljubi: bodi njegova nevesta katera koli, če ga ona ne more dobiti: oba vesta, da sta ustvarjena drug za drugega. Ta zavest je njima celi svet in — svetla nebesa. Kdo jima jo more vzeti? . . .

In nadaljevala se je tiha pesem brez besed in brez napeva in brez konca — daleč čez poldne.

Anici je srce prekipovalo v veselju in v brezkončnem sladkem trepenjenju, v rajski sreči. Ni se mogla več premagovati. Duša je vriskala in srce je samo gostolelo tiho pesem. Veselja pijana je torej še zavpila:

„Gostiška, — Gostiška mati! — Koliko je pa ura?“

Ko je ponovila klic tretjič in četrtič, je šele zapazila, da Gostiške ni več tam na koncu njive. Odšla je z napuljeno repo domov.

Tudi Anica ostavi delo ter se vrne na prvi konic njive, kjer je zjutraj pustila jopco pri prvih snopih, in jo ubere proti domu.

Dolga je bila pot v vas, utrudila jo je nagla hoja. Mučila jo je skrb, kaj odgovori sosedu, na sigar njivi je žela, zakaj ni prej prišla obedovat in po voz.

Rdeča in potna prihiti v vas na razpotje.

Tam je hitel iz gozda s sekuro na rami — Zupančkov Lovro.

„Anica, zakaj si pa klicala poprej Gostiško?“ jo vpraša zaupno. „zakaj si jo vprašala, koliko da je ura?“

„Ali si me slišal?“

On prikima.

Dekle pa še bolj zartli in reče:

„Ker sem bila že lačna.“

Lovro pa krepko pljune v stran in se zasmije prav na debelo, zakaj vedel je, da Anica ne govori resnice.

„Zakaj pa ti, Lovro, tako zgodaj hitiš domov, saj ni še noč?“

„Z očetom pojdeva snubit — h Krčonu. Ni prav po mojem, veš da ne. Moj stari pa hoče denarja, — mnogo denarja.“

„In Krčanova bo bogata, res“, potrdi Anica in hiti dalje.

„Ne zameri, dekle“, ji zakliče za njo, potem pa zavriska, da je donelo nazaj v goro, kjer je poprej imel solzo v očeh in je gotovo umela ta obupni klic obupane duše.

Pesem brez besed. — — —

Naše delo.

Zunaj v naravi kraljuje zima, vlača smrtno spanje, v naših organizacijah pa klije krepko življenje, se razvija živo delovanje. Nedeljo za nedeljo se vrše po Spodnjem Stajerskem politični shodi, se skrbi za razvoj zadružništva in povzdigo našega gospodarskega položaja ter se vrste prireditve naših izobraževalnih društev združene vedno s poučnimi govori. Toda vse to nam ne zadostuje. Naši neumorni kulturni delavci se ne strašijo nobenega truda, — samo da bi izobrazili ljudstvo. Včeraj dne 25. t. m. se je vršil v Galiciji pri Žalcu že tretji celodnevni poučni tečaj v tej zimski seziji. Vsi trije tečaji, ki so se vršili do sedaj, so izborni izpadli. Povsod je bilo število udeležencev nad vse pričakovanje veliko, povsod so poslušalci pazljivo sledili predavateljem in srkati va-se novih nauk. Hvalo smo dolžni izreči vsem gospodom, ki so se do sedaj trudili, da so se vsi dosednji tečaji tako krasno obnesli. Sadovi, katere bodo rodile njihove besede med ljudstvom, naj jim bodo plačilo. Zlasti moramo omenjati neutrudljivega našega narodnega in probujevalnega pionirja dr. Hohnjeca, ki je bil na vseh treh dosedanjih poučnih tečajih glavni govornik. Njegova marljivost, njegova požrtvovalnost, njegova ljubezen do slovenskega naroda je dobro znana celemu Spodnjemu Stajerju. Ravno te njegove lastnosti ga silijo, da je takorekoč vsak dan zunaj na delu za izobrazbo in za probujanje ljudstva. Hvaležni smo mu za njegovo neutrudljivost, hvaležen mu je z nami vred cel Spodnji Stajer, ker že ni več skoro kraja, kjer bi se ta izvanredno delavni mož ne bil zasigural z zgovorno in ljubeznjivo besedo trajnega spomina.

Šmarje pri Jelšah.

Socialni tečaj v sredo dne 24. t. m. se je izredno dobro obnesel. Ukaželjnih mož in mladeničev se je zbralo v Habjanovi dvorani na 200 iz vseh sosednih župnij.

Z vidnim zanimanjem so sledili izvrstnim poljudnim predavanjem dr. Hohnjeca iz Maribora o krščanskem socializmu in njegovih nasprotnikih, ter o političnih in nepolitičnih organizacijah.

Gospod živinorejski instruktor Krištof pa nam je zelo poučno, praktično in poljudno podajal svoje imenitne skušnje in nauke o živinoreji. Najtoplješa zahvala obema!

Poslušalci so bili silno zadovoljni in si želimo kaj sličnega še večkrat. Take govore bi poslušali še več dni — tudi cel teden.

Galicija.

Na našem hribu še ni bilo take izobraževalne prireditve, kakor smo jo imeli včerajšnji četrtek. — Hvaležni smo naši Slovenski krščansko-socialni zvezi, da je tako hitro ustregla naši prošnji ter nam priredila poučni tečaj. Kako je naše ljudstvo dovezeto za dober, stvaren in hkrati koristen pouk, je že pokazalo z obilnim obiskom. Če so tudi bili poti skrajno slabi in vrhutega popoldne deževno vreme, je pa vendar bila zborovalna soba prenapolnjena. Predpoldne je bilo veliko nad 200 poslušalcev, popoldne pa je še tudi prišlo dokajšnje število žen in deklet.

Gospodje predavatelj dr. Hohnjec, provizor Schreiner iz Žalca in živinorejski instruktor Krištof Kranjskega so velevažne resnice in prekorne nauke poslušalcem razlagali v tako poljudni in zanimivi obliki, da je zanimanje in pozornost naraščala od predavanja do predavanja. To dejstvo je bilo predavateljem za njih trud najboljša zahvala.

Z besedami je to zahvalo ob koncu tečaja izrazil naš vrli pristaš in razumni kmet Kranjc, ki je svojo zahvalo naslovil na prireditelja tega tečaja: Slovensko krščansko-socialno zvezo v Mariboru in Zadružno zvezo v Ljubljani.

Udeleženci tečaja, ki so bili zbrani ne samo iz gališke fare, temveč tudi iz sosednjih župnij, so vzeli s seboj zavest, ki jo bodo tudi razširjali med prijatelji in neprijatelji, namreč: naša stranka je stranka izobrazbe in dela.

Politični pregled.

Aehrenthal.

Radi neugodnega zdravstvenega stanja se po da minister zunanjih zadev grof Aehrenthal na jug. Govori se, da postane njegov naslednik Olivier Marki Bacquehem, dosednji prvi predsednik upravnega sodišča.

Nizjeavstrijski deželni zbor.

Nizjeavstrijski deželni zbor deluje redno, četudi pride večkrat do spopadov med krščanskimi socialisti in socialnimi demokrati. Poslednjim služi dr. Weisskirchner kot tarča njihovih napadov; ob vsaki priliki ga vzamejo na muho, a dobe pri tem sami krepke udarce.

Gornjeavstrijski deželni zbor.

Gornjeavstrijski deželni zbor deluje krepko v kljub obstrukciji liberalcev. Občinski volilni red že pride kmalu pod streho.

Kranjski deželni zbor.

Deželni glavar dr. Susteršič je otvoril včeraj ob 10. uri predpoldne sejo. Zapisnikarja sta dr. Novak in dr. Zajec.

Po sprejetju nekaterih manj važnih predlogov se je vršila volitev deželnega odbornika iz mestne skupine namesto odstopivšega dr. Tavčarja. Izvoljen je bil dr. Triller in dr. Reisner kot njegov namestnik.

Nato sledi poročilo verifikacijskega odseka. V debato je poseglo več poslancev. Pri glasovanju je bil predlog verifikacijskega odseka, da se volitev obeh poslancev Ribnikarja in dr. Reisnerja ne verifika, sprejet s 23 glasovi proti 19.

Poslanca Ribnikar in dr. Reisner sta nato zapustila zbornico.

Sledila so še potem poročila finančnega odseka.

Prihodnja seja je določena na danes na 11. uro predpoldne.

Tirolski deželni zbor.

V tirolskem deželnem zboru je prišlo do ostrega spora med Nemci in Italijani zaradi vinčgavske železnice. V političnih krogih se zatrjuje, da bo kmalu sklep zasedanja.

Goriški deželni zbor.

Goriški deželni zbor je imel do sedaj že 5 sej, v kljub temu, da so poslanci italijanske ljudske stranke oložili mandate in se slovenski liberalci absenti-rado. Rešilo se je že nebroj važnih gospodarskih zadev. Prihodnja seja goriškega dež. zbora je dne 29. t. m.

Moravski deželni zbor.

V moravskem deželnem zboru se je sprejel predlog za podržavljenje okrajnih šolskih nadzornikov. Predlog se je odkazal moravskemu deželnemu odboru.

Dalmatinski deželni zbor.

Dalmatinski deželni zbor je bil dne 24. t. m. odprt. Prva seja je bila samo formalnega značaja. Predstavil se je novi cesarski namestnik grof Attems, ki je v svojem govoru povdrljal, da hoče biti pravičen in objektiv, ter bo skrbel za gospodarsko in kulturno povzdigo dežele.

Nemčija.

Dne 24. t. m. so obhajali v Berlinu v akademiji znanosti dvestoletnico rojstva cesarja Friderika Velikega. Zopet je spustil govoranco nemški cesar Viljem, ki je naglašal, da je bogastvo in materijelno premoženje mrtva stvarina, ki zadobi še-le vred inteligence in spretnosti življenje in gibanje in da sloni moč držav na ramah močnih mož, ki jim jih pravočasno rok narava. Nadalje je cesar napovedal, da bode dovolil akademiji sredstva, s katerimi bo zamo-gla ista vršiti svojo nalogo.

Iz Hrvaškega.

Včeraj je nastopil novoimenovani ban hrvaški, pl. Čuvaj, in prevzel vodstvo deželne vlade. Velikih činov si od njega nikjer ne obetajo; še celo vladinovi ci niso z njim zadovoljni. Koj prvi dan nastopa banovanja pl. Čuvaja, je znani vladni saborski poslanec Grandovec odložil svoj mandat; temu slede baje še drugi. Opozicionalne stranke še niso zavzele oficelno napram banu Čuvaju nobenega stališča.

Kitajske.

Japonski zunanji minister je v nekem govoru v Tokiju govoril na tak način o ojačenju zveze z Angleško, da se vidi, kakor da se pripravlja Japonska za varen korak. Izjavil je tekem govora, da dogodka na Kitajskem v resnici vzemirajajo Japonsko tako, da je skupno z Angleško ponudila svojo pomoč za spravo med kitajsko vlado in revolucionarji.

Ker revolucionarji nimajo sredstev, da bi izplačali koncem februarja mezdo vojaštvu, je pozval republikanski vojni minister paroplovno družbo, da naj plača 10 milijonov taelov, sicer bi zaplenil in prodal družbine parnike. Ravnateljstvo je prosilo za odlok, da povpraša delničarje.

Tajna poročila iz Pekinga vedo, da je stališče Juansikaja omajano. Govori se, da hoče skrivaj zapustiti Peking in pobegniti v Tientsin. Med mandžurskimi principi obstoja baje komplot proti Juansikaju. Juansikaj je zavoljo tega poklical vojaštvo na pomoč, ki ga štiti. Med tem vojaštvom in vladnimi vojniki je prišlo do krvavega spopada. Od ure do ure se razvijajo novi konflikti.

Združene države in Mehika.

Vrnitev mirnejših razmer v Mehiki, ki je s koncem po Reyesu osnovane vstaje skoraj zasigurana, pomenja tudi za Združene države severoameriške mnogo. Najprej je možnost, da bi morale nekega dne Združene države posredovati, da čuvajo svoje interese v Mehiki in svoje tamkaj živeče državljane, skoro čisto odpravljena. Kakor zavlađa v Mehiki zopet mir in red, ne rabijo tamošnji ameriški interesi nobene varstva od strani zvezne vlade več, in, v kolikor se tiče varstva severoameriških državljanov, je, dokler ne nastanejo novi nemiri v Mehiki, v dobrih rokah. Neljubi zapletljivi za Mehiko so toliko kakor izključeni, kakor hitro si vlada v Mehiki zopet opomore in pride do prave moči.

Ker se je generalu Reyesu njegov poizkus uprizariti vstajo, tako hudo ponesrečil, je gotovo, da pride vlada v kratkem do prave moči in ugleda. Reyesov ponesrečen poizkus pa tudi dokazuje, da se je mehikansko ljudstvo že naveličalo vednega revoltiranja in da se hoče zadovoljiti z obstoječimi razme-

rami. Ako bi tega ne bilo, bi se takemu možu, kot je general Reyes, najbrže kmalu posrečilo, zbrati dovolj pristašev okoli sebe, s katerimi bi lahko Made-rovi vlač še dolgo nagajal, če je že ne bi mogel strmoglaviti. Da Reyes ni imel toliko uspehov, kakor je pričakoval, je pripisovati v precejšnji meri okolo-sti, da so Združene države že za časa vstaje ukrenile vse potrebno, da se revolucionarno gibanje ni moglo razširati od iste. Pred meseci je bil prijet v Larego, Texas, general Reyes radi kršitve postave o nevtraliteti, in zvezne oblasti so tičeli zelo energično postopale, da so napravile konec upornemu gibanju v obmejnih pokrajinah, predno se je agitacija za vstajo mogla razširiti.

S takim nastopom so napravile zvezne oblasti dobro delo in preprečile marsikatero nevarnost. V to so pa bile tudi naravnost prisiljene, kajti ameri-kanski interesi bi pri ponovnih nemirih in prelivanju krvi v Mehiki zelo trpeli. Sicer morajo pa Združene države tudi paziti na to, da ne bodo razprti re-volucionarji Reyesovega kalibra pri nas pripravljali vstaj za sosedne države. Politični begunci sicer lahko najdejo zvetja pri nas, nikakor pa jim ne sme biti dovoljeno, da bi od tukaj zasledovali svoje revo-lucionarne težnje. To tem bolj se iz vzroka, ker bi se mogli zaplesti v marsikatero nevarnost z drugimi de-želami, ako bi se dovoljevalo, da bi taki ljudje ro-vali v Zedinjenih državah proti istim.

Kupčijske promet Združenih držav z Mehiko, kakor tudi trgovske zveze Mehike z Združenimi državami, potrebujejo vednega ojačenja. Zato pa je v prvi vrsti potrebno, vsaj kolikor se tiče Mehike, da vladajo tam normalne razmere.

Dogodki v Mehiki v zadnjih tednih so dovolj jasno pokazali, da je treba tam miru in reda, — in kakor tudi kažejo vsa znamenja, se bo to kmalu zgodilo.

Korzarski pohodi Italije.

Italijanske bojne ladije jako qvirajo v Sredo-zemskem morju trgovino drugih držav. Je pač običajno, da se ladije, ki se nahajajo v vodah bojnega pozorišča, preiščejo glede kontrebande. Vsekakor bi se moralo pa tudi tozadevno postopati jako previdno, sicer se prisili nevtralne velesile k temu, da varujejo interese svoje trgovine z bojnim brodom. Če pa bodo Italijani to svoje očitno pretirano postopanje nadaljevali, zna priti do usodepolnih posledic.

Med Sicilijo in Rdečim morjem ni sedaj nobena ladija več varna pred italijanskim pomorskim nadzorovanjem. Skoraj se zdi, da se italijanskemu ljudstvu, ki že nestrpno čaka novih zmag iz bojnega polja, namenoma podajajo kakšne medigre, ki ne pri-nesejo dragih lovorik, pač pa odvračajo pozornost od bojnega polja. Morda je pa strah pred turško močjo, ki se je pričetkoma podednjala, postal tako velik, da morajo Italijani ustavljati že sumljive zrakoplove? Reči, ki se dogajajo v Sredozemskem morju, nas si-cer le v toliko zanimajo, ker je nevarnost, da bi se iste razmere ne zanesle tudi v Jadransko morje po laški vojni mornarici, ki je že uprav zbesnela; zna se tudi nam isto pripetiti, kakor se je zgodilo fran-coski poštni ladiji „Carthage.“

Če še dostavimo, da vlada zaradi zaplenjenih francoskih ladij na Francoskem takšno razburjenje in ogorčenje proti Italijanom, da mora v Parizu in drugod policija stražiti italijanske konzulate, smo do-volj povedali, kako se je kar čez noč ohladilo debelo prijateljsko razmerje, ki je prej vladalo med Italijo in Francijo in težki oblaki sedaj zakrivajo prijateljstvo, ki je prej vladalo med tema bratškima narodo-ma. Vzroki tega nastalega spora so prav malenkostni; vidi se pa, da lahko nastane iz malega prepira koščljiv spor, ki dovede lahko do krvave svetovne vojske. Majhni vzroki — velike posledice.

Italija želi, da se zadeva o zaplenjenih ladijah izroči razsodišču v Haagu, Francija pa vstraja pri tem, da se omenjeni ladiji brezpogojno izpuste, s čimur bi pa Italija sama priznala, da je storila napako. Končno se bo morala Italija, kot slabejša, pokoriti Franciji.

Sicer se bode ta spor, kakor je pričakovati, še mirnim potom poravnal, vsekakor je pa pri tem upoštevati, da mir v Evropi ni zasigurana last, ni me-nica na nedoločen rok. Vsak nov dan lahko prinese nove situacije, ki poznajo le en izhod — z orožjem v roki.

Evropski mir je trepetajoča radost, ki jo vsak dan obdaja tisoč skrbi pred črnimi oblaki — vojske.

Raznoterosti

Premeščen je vlč. g. Ludvik Lacina, ces. in kr. vojaški kurat, iz Gorice v Maribor. Dosedaj je nad eno leto pomožno pastiroval tukajšnje vojaško garnizijo bogoslovni profesor dr. Jos. Somrek. Sprememba se izvrši s 1. svečanom.

Laška kultura. Italija je po svoji lastni izjavi baje poklicana razširiti kulturo posebno v Afriki. V članku, naslovljenem: „Naša civilizacija v Afriki“ piše: „Unita“ že leta 1885: Minister Mancini je na Montecitoriju govoril o vodilni ideji naše vlade pri svoji kolonialni politiki in izjavil: ta vodilna ideja je razširjenje civilizacije. Mi je imamo v Italiji v toliki meri, da jo gremo lahko razširati v Afriko. In kakšna je bila leta 1885 v Italiji civilizacija, opiše „Unita“, ko našteva izgrede na univerzi in po dru-

gibi mestih. V Padovi je prefekt pripustil, da je eden in pol dneva zvon na univerzi plat zvonil in je bilo ljudstvo vsjo preplašeno. V Kremeni so županu skoraj hišo podrli in je moral siloma odstopiti. Tako so bili tudi veliki izgredi na vseučilišču v Genovi. Še iremajvrarska loža „Pietra Mika Antonia“ se je najti temi izgredi razjarila in je klicala na protest proti surovostim. Veselite se, Afrikanci, te laške „kulture.“ Mi prinašamo to opazko zaradi tega, ker se še med nami najdejo naivne duše, ki vzlic italijanskih grozovitosti prisežejo na italijanski počlic, razširjati kulturo. Doma ostan', poprav' se sam!

Iz poštne službe. Anton Lah je imenovan pošt-nim oficijantom za Spodnji Dravograd.

Zmaga krščanskih socialcev. Pri občinskih volitvah v mestu Klosterneuburgu na Nižje-Avstrijskem, ki je bil do sedaj nemško-liberalna posest, so zmagali iz IV. skupine krščanski socialci. Nemški svobodomislici, med temi župan Hofkirchner, so pa ostali v manjšini. Tudi v III. volilnem razredu so prodrli krščanski socialci s petimi kandidati, med tem ko so liberalci rešili le en mandat. Povsod se rušijo liberalne trdnjave.

Zveza avstrijskih industrijcev, oddelek za Štajersko, je imela dne 24. t. m. letni občni zbor v Gradcu. Predsednikom je bil izvoljen tovarnar dr. Fintze, podpredsednikom pa dr. Kranz.

Zadružni tečaj v Mariboru. V ponedeljek dne 22. t. m. se je začel, kakor že poročano, v Mariboru V. zadružni tečaj, katerega je posetilo jako lepo število fantov in mož iz vseh krajev Spodnjega Štajerja. Pouk je trajal vsak dan po osem ur. Na dnevnem redu je bilo mnogo predavanj teoretičnega in praktičnega značaja za vodstvo denarnih združenj. Udeleženci so se pridno, z velikim navdušenjem in zanimanjem udeleževali predavanj gospoda nadrevizorja Vlad. Pušenjak. V torek, dne 23. t. m., je predaval gospod Franc Krištof, živinorejski nadzornik Zadružne zveze v Ljubljani, o praktični živinoreji. V četrtek se je vršil tečaj za sestavo računskih zaključkov. Isti dan zvečer se je vršil pri gospodu Kirbišu zabaven večer na čast udeležencev zadružnega tečaja. Zabava je bila prijetna in neprisiljena. Večer je posetilo mnogo odličnih gostov. Vspheh celotedskega tečaja je nad vse povoljen. Naj bi tudi nauki gospoda voditelja tečaja obrodili obilo sadov v procvit slovenskega zadružništva.

Heil dr. Kukovec! Vodja liberalne stranke, katero imenujejo na Sp. Štajerskem sedaj že sploh nerodno, ne pa narodno stranko, si je domišljjal, da se bo, če se v tako kritičnem položaju, v kakršnem se sedaj nahaja slovenski narod in sploh tudi cela dežela, izneveri slovenskemu narodnemu programu, cel političen svet vsaj na Štajerskem sukal okrog njegove osebe ter ga bodo z občudovanjem imenovali nemško-nacionalni in renegatski poslanci. V taki nadi je prišel general brez armade v Gradec v deželno zbornico in si je nekoliko ogledal položaj, toda v svojo veliko žalost je moral opaziti, da se nobena živa duša ne briga in ne zmeni za njega, celo njegovi najboljši prejšnji zavezniki izza volilne borbe, socialni demokratje, se ne zmenijo več za patentiranega svobodomiseica. Trdi se, da se je odtujil socialnim demokratom radi tega, ker morajo obsojati njegovo vdiranje nemškim nacionalcem in njihovi politiki; tudi ne morejo odobravati socialni demokratje njegovih visoko letetih ambicij, vsled katerih se jim mož dozdeva, da se že čuti poklicanega za kakega ministra, pa magari tudi za javna dela. Ko se je moral dr. Kukovec uveriti, da je osamljen in da političnih kukavice ne marajo nikjer, je zapustil zbornico in je že izginil v prvi seji. Ker se v svoji brihtnosti, o kateri toliko pišejo liberalni listi, ni mogel orientirati in ni spoznal situacije, ga sploh ni bilo več blizu. Nekako bolj od daleč je poskusil presti svoje mreže, ter je baje, kakor se zatrjuje od deželnega glavarja, zahteval, da bi ga, ker mu njegove goreče prošnje niso ušlišali socialni demokratje, večinske stranke volile v najmanj štiri odseke. Načelniki nemških klubov, katerim se je to predložilo, pa so bili tako nevhvalni, da ga niso hoteli ušlišati, dasiravno je on gotovo pričakoval, da mu dajo vsaj v tej obliki plačilo za to, ker je padel preklicanim „klerikalnim“ slovenskim poslancom v hrbet. Zatorej smo iskali in iskali njegovega slovitega imena med člani raznih odsekov, a ni ga med njimi. Najbrž se je radi tega tako vjezil, da ga ni več v zbornico, ali pa vsakokrat po Spindlerjevi metodi zamudi vlak. Zares, s ponosom gleda na tega zastopnika ves politični Štajer. Heil dr. Kukovec!

Zadnji dan ožjih volitev v nemški drž. zbor. Včeraj so se vršile v 33 okrajih ožje volitve v državni zbor. Včerajšnji izid volitev je prinesel levici, to je, narodnim liberalcem, naprednjakom in socialdemokratom absolutno večino v nemškem državnem zboru. Levica šteje sedaj, vstevši divjake, 203 posl., stranke desnice pa 194 poslancev. Socialni demokrati imajo 110 sedežev, potemtakem je ta stranka po številu najmočnejša stranka v nemškem parlamentu.

Boj za mandat umrlega socialdemokratičnega poslanca Rieseja v Celovcu se je že pričel. Kakor znano, je pri zadnjih državnozbornih volitvah propadel vsenemški kandidat profesor dr. Angerer proti socialnemu demokratu Arn. Rieseju. Na mesto umrlega poslanca bo baje kandidiral bivši socialdemokratiški poslanec Eldersch iz Moravskega.

Štajersko.

Mariborske novice.

Zahvala. Za prelepi častni večer, ki so ga priredila tukajšnja narodna društva povodom moje 70. letnice, oziroma 40letnice najine poroke, za dragoceno spominska darova nama naklonjena, in za brzojavne in pismene čestitke sorodnikov in velecenjenih prijateljev, izrekava svojo najvdanejšo in najiskrenejšo zahvalo. — V Mariboru, dne 25. januarja 1912. — Srečko in Irma Stegnar.

Blato v Mariboru je sicer že znana prikazen, vendar je zadnje dni isto prav posebno nadležno mariborskemu občinstvu. Celo mesto izgleda, kakor da stoji v močvirju. Pač žalostno izpričevalo mariborskega mestnega gospodarstva.

Podružnica Slov. Straže priredi v ponedeljek, dne 29. januarja zvečer v prostorih g. Kirbiša, Viktringhofova ulica, svoj običajni družinski večer. Sodelujoči so uljudno vabljeni.

Nevaren ubegli kaznjene zopet prijet. Na mariborsko policijo je prišla iz Dunajskega Novega mesta brzjavka, naj prime ubeglega kaznjence Jeriček, ki ga radi tatvine zasleduje že tudi deželna sodnija v Solnogradu. Znano je bilo, da bo Jeriček pod imenom Karl Bauer vzdignil na mariborski glavni pošti zavojček. Policija je stražila. Včeraj, dne 24. t. m. pride na glavno pošto mlad mož, ki se je legitimiral kot Karl Bauer; v tem trenutku ga zgrabi stražnik. Zasačeni se je sedaj imenoval Anton Ledinsky, rojen leta 1879., krojaški pomočnik iz Češkega. Imel je pri sebi svinjski meh, napolnjen s peskom in papirko, to bi mu naj brčas služilo v namen, da vrže to mešanico zasledovalcu v oči. Tudi je imel pri sebi več palčic iz ribje kosti in tudi eno škatljico s ptičjim limom; bil je torej z vsem potrebnim opremljen, da lahko vlomi v kakšen cerkveni nabiralnik. Kakor je videti, so prijeli zvitega ptička!

Od Drave. Radi naprave elektrarne ob Dravi nad Mariborom bodo flosarji zelo oškodovani. Do sedaj so lahko bili flosi ali splavi dolgi kakor je pač kazalo. Sedaj pa nameravajo določiti, da bi flosi ne smeli biti daljši kot 25 metrov. Mnogokrat je potreba, da so flosi daljši kot 30 metrov, ker les za stavbe se pač ne sme žagati narazen, kakor kaka drva. Priporočamo občinam v Dravski dolini, posebno pa flosarjem, da si že sedaj zavarujejo svoje starodavne pravice, namreč svobodno splavarstvo po Dravi. In nemški Mariborčani, posebno magistratovci, si naj ne domišljujejo, da je Drava izključno njihova edina last.

Ptujske novice.

Veliko nevoljo vzbuja povsod vest, da se poslanec Wastian, Ornič in drugi tako strastno upirajo vsaki upravičeni želji Slovencev v deželnem zboru! Pošteni Nemci so za spravo in delo, samošestorica spodnještajerskih tudi-Nemcev se protivi. To so krušni očetje tiste štajerčijanske klike, ki zbira renegate ter zastruplja s „Štajercem“ in šnopsom Spodnji Štajer.

Metropola šnopsa je zopet za eno šnopsarno bogatejša: Avgust Stanetj je na Bregu pri Ptuj ustanovil žganjetoč, poleg Strachillove šnopsarne! Kako skrbno gledajo oblasti, da bi kdo ne ustrelil iz možnarja ob kaki slovesni priliki, če nima prej dovoljenja iz Grada; prav tako, a da šnops mori in kolje tisoče naših ljudi, tega visokim gospodom ni mar!

Krčevinsko bralno društvo pri Ptuj priredi v nedeljo, dne 28. januarja v Narodnem Domu v Ptuj ob ¾3. uri popoldne gledališki večer z igrami: Lepa Bara, Strahovi in občinski kepeček. K obilni udeležbi vabi odbor.

Isto društvo priredi svoj občni zbor na Svečnico, dne 2. svečana. Pridi okoliška mladina poslušat vrlega našega organizatorja vlč. g. dr. Hohnječa!

Tržno poročilo. Živinski sejem dne 16. t. m. in svinjski sejem dne 17. t. m. Prignalo se je 117 konj, 710 goved in 620 svinj, vse lepe pasmi po največ iz ptujske okolice. Cene z ozirom na dobro blago zelo nizke, zato se je tudi vse poprodalo. Sejem za meso in slanino (špeharji) dne 19. t. m. Na ta sejem je prišlo mnogo špeharjev in če tudi je bilo precej tujih kupcev, je blago preostalo. Blago le prima kakovosti. Cene: prima slanina (brez kože) 1.64 do 1.70, mast 1.70 do 1.80, stegno 1.40 do 1.44, pleče 1.20 do 1.30, hrbtenica 2.— do 2.40, meso za klobase 1.64 do 1.70 K. — Prihodnji živinski in svinjski sejem dne 6. in 7. svečana 1912. — Sejem za slanino in meso vsak petek. Na sejem se bo prignalo, oziroma pripeljalo veliko, priporočati je zato zasebnikom in tujem, da pridejo.

Celjske novice.

Umrli. Gospodu Rebeku, ključavničarskemu mojstru, je umrl po kratki bolezni najstarejši sin Janko, učenec III. razreda meščanske šole. Bil je jako nadarjen in marljiv. Cenjeni rodbini naše najiskrenejše sožalje!

Ljutomerske novice.

Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru si je na svojem zadnjem občnem zboru izvolilo sledeči odbor: predsednik gospod J. Velnar starejši; podpredsednik gospod Dijak Fric; tajnik gospod J. Velnar mlajši; blagajničarka gospodična Jetica Škrlec; pevovodja gospod Fr. Zacherl; odbornika gospod Dijak Janko in Zdravce Alojzij. Občni zbor je imenoval soglasno svojega mnogoletnega člana in večletnega

predsednika gospoda Velnarja J. starejšega častnim članom. Društvo šteje 40 izvršujočih članov ter pridno goji narodno in umetno petje. Isto sodeluje tudi pri cerkvenem petju. V kratkem priredi zanimiv zabaven večer.

Dar. Gospoda Jožef in Ivan Vogler, posestniki Pet. slatine, sta poslala Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru za ubožno šolsko mladino znesek 20 K, za kar se jima podporno društvo Franc Jožefove šole najiskrenejše zahvaljuje.

Trboveljske novice

Nesrečni alkohol. Pretečeno soboto dne 20. t. m. po noči je bil zaposlen delavec Trele Vinko pri premogarski čistilnici. Siromak se ga je bil nekoliko nalezel ter ni bil za rabo pri delu. Njegov tovariš ga je svaril, da naj pusti delo in naj gre domov. In Trele je dobil prav močne opekline in so ga prenesli šel domov, temveč v kovačnico in je tam legel v bližino ognja in zaspal. Slučajno je prišel tam mimo drugi delavec, ki je videl, da Trele spi, a obleka na njem je bila vsa v plamenu. S kričanjem je Trele komaj vzbudil. Ljudje so prihiteli, da so mu pogasili obleko, katera je bila že skoraj cela zgorela na njem. Tele je dobil prav močne opekline in so ga prenesli v bolnišnico. Siromak je zelo učen jeruš, to je mešanica s polovico vode in polovico špirta. To pi-jačo naši šnopsarji zelo obračajo.

Društvo paznikov. Prihodnjo nedeljo dne 28. t. m., ob 9. uri popoldne, ima društvo rudniških paznikov svoj redni občni zbor v Društvenem domu v Trbovljah. Vabljeni so vsi člani tega društva. Le pridite!

Hiše za delavce. Spomladi sezida rudnik več hiš za delavce, kar bo za naše delavce velike koristi, kajti najemnina za stanovanja je v Trbovljah že tako visoka, kakor v kakem večjem mestu. Zopet je moralo mnogo delavcev zapustiti Trbovlje, ker niso mogli dobiti stanovanja, kajti vsak najmanjši prostorček je že oddan. Lahko bi se v Trbovljah še stavile hiše, ako bi ta nesrečna davkarija ne pobrala toliko denarja. Najbolj premožni posestniki si ne upajo sezidati kako hišo, ker razvijo, da pri tem ni kakega dobička.

Drugi kraji.

Hoče. Na svečnico bo po večernicah zborovanje za dekleta. Ustanovila se bo dekliška zveza. Vsa poštena, zavedna, slovenska dekleta: na plan! Pridite v obilnem številu!

Hoče. Pogreb rankega gospoda Petra Frangeža je bil zelo slovesen. V Rogozi pri hiši žalovanja se je zbralo v jutro na stotine ljudi. V dolgem sprevodu se je pomikal potem kondukt proti farni cerkvi v Hočah. Prej se so zapeli domači pevci pri hiši žalosti ganljivo žalostinko. Sprevod je vodil častiti gospod dekan Grušovnik ob asistenci obeh gospodov kaplanov. V cerkvi, ki je bila napolnjena, so brali vsi trije častiti gospodi maše za dušnice za rankega. Po cerkvenem opravilu se je pomikal sprevod, ki je med tem časom zelo narastel, proti pokopališču. Tam so se pri odprtem grobu poslovili od priljubljenega Petra pevci s krasno, srce pretresujočo pesmijo. Ko se je pogrezala rakev v hladno zemljo, je bilo čuti mnogo bridkega joka. Zlasti domači se niso mogli ločiti od groba svojega ljubega očeta. Sedaj počiva naš dragi Peter tam zunaj na hočem pokopališču. V njegov spomin pa mi vsi obljubljam, da hočemo stopati po njegovih vzgledih, da hočemo biti vedno zavedni katoliško-narodni Slovenci. Dragi Peter, Ti naša dika, naš vzor, počivaj v miru!

Ruše. Dne 22. t. m. je obhajal 80letnico svojega rojstva ruški župnik, kn. šk. duhovni svetnik velečastiti gospod Božidar Wurzer. Rojen je bil dne 22. januarja 1832 pri Sv. Petru v radgonskem okraju. Gimnazijo je obiskoval v Mariboru, bogoslovne nauke je končal na vseučilišču v Gradcu. V majnika je bil posvečen leta 1855 v Gradcu in je torej kanonično starosta duhovnikov lavantinske škofije. Kaplanoval je prečastiti gospod župnik v začetku v sekovski škofiji, pozneje pa po preureditvi lavantinske škofije v lavantinski. 4 leta je bil že preje tudi kaplan v Rušah. Od leta 1877 je nepretrgoma pri naši župnik. Prečastiti gospod Wurzer je častni občan vseh županstev, ki spadajo v ruško župnijo. Ruše so danes eden najbolj narodno probujenih krajev mariborske okolice, kar je nemala zasluga sedanjega gosp. župnika. Leta 1865 je ustanovil pri nas — bil je tedaj kaplan — bralno društvo, ki je lepo vspevalo in živi še danes. Zbiral je okrog sebe v društvu dobre može ruške župnije in skupno so se navduševali za slovensko stvar in brali slovenske časnike in slovenske knjige, na kar vse je bil sam naroden in jih je tudi podpiral. Stari Grizolt, stari Marolt in gospod Hleb so bili njegovi prijatelji in podpiratelji pri narodnem probujanju ruške župnije. Vnet za zgodovino svoje župnije je isto temeljito popisal v „Drobnicah“ in v več člankih „Südsteirische Post.“ Bil pa je tudi marljiv delavec v vinogradu Gospod. kmet, kar izpričuje ruška cerkev. Sploh je velečastiti gospod duhovni svetnik Wurzer lahko ponosen na svojo 80letno preteklost. Ruški župljani se mu zahvaljujejo za njegov trud v župniji in mu kličejo in prosijo zanj: Bog ga živi še mnoga leta v zdravju, zadovoljnosti in sreči!

Ruše. Gospod Viktor Glaser, veletrgovec, kmet, veleposestnik, ob enem socialdemokrat in smolniški župan, sili že tuči v začeve kn. šk. konzistorija. —

Pridobivajte naročnike!

Kmalu namerava pričeti predstavljati č. gg. kaplane, kakor se je nekje izrazil. Domisljija liberalcev je res neverjetna.

Slivnica pri Mariboru. V nedeljo dne 28. t. m. se bo ustanovil pri nas telovadni odsek Orel, kar mora vsakega rodoljuba z veseljem navdajati, ker je Slivnica posebno zadnji čas, namreč po ustanovitvi nemškega Sulfereina v Račah, postala zelo ogrožena postojanka v mariborskem okraju. Fantje, mi pa pokažimo, da so posilincevi računali brez krčmarja, vsak pošten fant bodi Orel in tako bomo našim nasprotnikom najlepše prekrizali njih račune. Torej v nedeljo na svidenje v stari šoli! Govori dr. poslanec dr. Verstovšek. Na zdar!

St. Peter pri Mariboru. Naše bralno in izobraževalno društvo „Skala“ ima na svečnico dne 2. februarja popoldne po večernicah v cerkveni hiši svoj redni občni zbor, h kateremu pride govornik iz Maribora.

Selnica. Gospodje liberalnega kalibra nimajo niti tolko pijetete, da bi pustili vsaj mrtve pri miru. „Narodni List“ koj v svoji prvi številki ostudno napada rajnega gospoda župnika Gregorja Hrastelja. Vprašamo vas, ki se toliko ponašate s svojim narodnim delom: Kdo je faktični ustanovitelj posojilnice v Selnici, ali ne rajni gospod župnik? Ko se je ustanovila dne 19. januarja 1902 čitalnica, ali ni bil rajni gospod župnik prvi, ki je dal 100 K? Kaj niste vi naredili razdor? Začeli ste v svojem „Narodnem Listu“ osebno napadati naše Selnčane. Res je, niso bogve kako zavjedni Slovenci, toda sčasoma bi bili naši. S svojimi ostudnimi napadi ste zakrivilili, da smo pri okrajnem zastopu propadli; vi ste krivi, da nimamo mikakega upanja do zmage pri občinskih volitvah. Ako mislite, da se bo obmejno vprašanje rešilo z grdimi osebnimi napadi — se pa res grozno motite.

Selnica. Čitalnica priredi dne 2. februarja t. l. svoj občni zbor z navadnim vspešnim.

Marenberg. Častiti gospod Fr. Škof, kaplan v Kamnici, je podaril za zastavo mladeniške Marijine družbe 9 K. Prisrčna hvala!

St. Ilj v Slov. goricah. Naše bralno društvo ima na svečnico dne 2. februarja po večernicah svoj redni občni zbor v Slovenskem domu. Govori gospod dr. Leskovar iz Maribora. — V nedeljo dne 11. februarja pa bo igrala naša mladina izvirno igro: „Z vage na vago“, ki se je pred leti že prav dobro obnesla. Igra je posneta iz narodnega življenja v Slovenskih goricah in nam predločuje v lepi obliki boj med slovensko poštenostjo in nemško hudobijo. Že sedaj prav prijazno vabimo vse naše domačine in sosesde, da pridejo v nedeljo dne 11. februarja po večernicah v šentiljski Slovenski dom.

Vučjavar. Kmetijsko bralno društvo v Vučjavi priredi v nedeljo dne 28. t. m., ob 1/2. uri popoldne, v šoli svoj redni občni zbor po tem-le vspešnem: 1. Poročilo o delovanju društva v minulem letu. 2. Pristop udov in pobiranje udnine za leto 1912. 3. Določitev časopisov za leto 1912. 4. Volitev odbora. 5. Predlogi in nasveti. K veliki udeležbi vabi društveni odbor.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Dne 28. t. m. ima naše bralno društvo svoj občni zbor. Odbor bo poročal o delovanju društva, nastopilo bo več govornikov in govornice, in slišalo se boče petje. Može in žene, mladeniči in mladenke, pridite polnoštevilno! — Odbor.

Poljčane. Zaročila sta se Franc Dreu, c. kr. finančni nadpaznik v Isoli v Istriji, z gospodično Liziko Gajšek, gostilničarjevo in posestnikovo hčerko v Poljčanah.

Hardek pri Ormožu. Naše gasilno društvo priredi dne 4. februarja t. l. v Ormožu v prostorih gospe Kalchbrenner („pri zlatem solncu“) običajno tombolo z mnogimi dobroti. Svira društvena godba. Vabi se na mnogobrojno udeležbo in podboro. Na veselje svidenje! Na pomoč!

Veržej. Bralno društvo vprizori dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih gospoda A. Seršena ljudsko igro „Ciganček“ v petih dejanjih. Po predstavi prosta zabava. Vstopnina navadna. K obilni udeležbi vabi odbor.

Pišce. Prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. popoldne ima naše izobraževalno društvo svoj občni zbor. Naša vrla dekleta pa bodo nato predstavljale igro: „Večna lepota in večna mladost.“ K prav obilni udeležbi vabi vse prijatelje izobraževalnega društva — odbor.

St. Pavel pri Preboldu. Prostovoljno gasilno društvo v Kapljivasi pri St. Pavlu pri Preboldu ima svoj redni občni zbor dne 2. svečana ob 3. uri popoldne pri Jožetu Turnšku v Kapljivasi. Sprejemali se bodo tudi novi udje.

Smartno na Paki. Sedaj v predpustu priredi naše pevsko društvo več iger in sicer na svečnico, v nedeljo dne 4. svečana ter na pustno nedeljo. Vse prijatelje petja uljudno vabimo, da se prireditvi udeležijo v obilnem številu ter podpirajo mlado, a delavno društvo.

Zreče. Pretečeno sredo je obhajal naš velečastiti gospod župnik svoj god in slavil ob enem 60letnico svojega rojstva. Zbralo se je ob tej priliki precejšnje število njegovih prijateljev, duhovnih sobratov iz domače in sosedne dekanije, da dostojno proslave ta imeniten dan. Posebno bodi omenovan naš velečastiti gospod dekan in arhidijakon konjiški, ki je zbrani družbi tudi z res lepimi besedami obrazložil nešteto zaslug slavljence na dušnopastirskem

kakor tudi na literarnem polju ter mu želel najmanj starost njegovega spoštovanega očeta, ki je pri svojih devetdesetih letih še vedno čil in zdrav. Bese-dam velečastitega gospoda arhidijakona se pridružujemo tudi mi in mu kličemo: Bog ga živi!

St. Jurij ob južni železnici. Katoliško bralno društvo obhaja dne 2. svečana, to je na svečnico, V. Orožnovo stoletnico s pesmimi, govorom in tudi igro „Mala pevka.“ Začetek po večernicah v Katoliškem domu.

Laško. Zadruga rokodelskih obrti za laški okraj priredi v petek, dne 2. februarja t. l. v dvorani g. Kukenberga v Trbovljah I. razstavo čevlarskega strokovnega tečaja. Razstavljali se bodo raznovrstni čevlji, za naravne in pohabljenе noge, ter vsi, k temu poklicu rabni pripomočki. Vsi izdelki so se naredili na čevlarskem strokovnem tečaju v Trbovljah, ki je trajal štiri tedne. Tečaj je aranžiral štajersko obrt pospešujoči zavod v Gradcu. Slavnemu občinstvu je dana prilika, da vidi, kaj zamorejo izvršiti naši domači rokodelci in bi bilo želeli, da bi se razstava od vseh slojev obiskala.

Razbor pri Zidanem Mostu. V nedeljo dne 28. t. m. se vrši pri nas ustanovni shod katoliškega slovenskega izobraževalnega društva. Govorit pride gospodična Pepca Senica iz Šmarja pri Sevnici in več drugih. Vsi na shod!

Šmarjeta pri Rimskih toplicah. Tukajšnje bralno društvo priredi dne 2. svečana, popoldne po večernicah, v prostoru gostilne Franc Dernovšekove svoj letni občni zbor. Nato sledi šaljivi prizor „Ženin Miha“ in „Pri gospodi.“ Tudi petje in udarjanje na tamburice ne bo izostalo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kapela pri Radencih. Bralno društvo pri Kapeli ima svoj občni zbor dne 28. t. m. po večernicah v šolskih prostorih. Na dnevnem redu je poročilo odbora, vpisovanje udov, volitev novega odbora in slučajnosti. Može, mladeniči in dekleta, storite svojo dolžnost, rešite čast kapelske župnije in pristopite v obilnem številu kot udje. Nobena pošena hiša v župniji naj ne izostane. Vsak pošten mladenič in dekle naj si šteje v čast in ponos, biti ud bralnega društva. Torej na svidenje v nedeljo dne 28. t. m. v naši šoli!

Gornjigrad. Volilni imeniki so že na okrajnem glavarstvu. Častni občani so v I. razredu, kjer zmagajo liberalci pristne pasme, ne oni, ki so prodrli proti „tujcem“ za okrajni zastop. Škoda, da boče za Kočbeka zopet pretesno, ker domačinom se gre za gospodarstvo in ne več za pusti liberalizem. — Tu je umrl kovač Šribar, pogreb je bil v sredo popoldne. — Na smrt je obolel gostilničar „pri Jošku“, zvest pristaš S. K. Z.

Gornjigrad. Utonil je na Dreti na grajščinskem jezu iz neznanega vzroka dne 24. t. m. predpoldne notarski uradnik gospod Kronabetovgl. — Med šolsko dečo se je pojavila škrlatica.

Braslovce. Prostovoljna požarna bramba v Braslovčah priredi na svečnico dne 2. svečana, ob 3. uri popoldne, v gostilniških prostorih g. Vinkota Brišnika svoj občni zbor.

Št. Ilj pri Velenju. Tukajšnje bralno društvo ima svoj redni letni občni zbor na svečnico, to je dne 2. svečana, ob 3. uri popoldne. Vabijo se vsi društveniki, da pridejo polnoštevilno in tudi pripeljejo seboj take, ki še do sedaj niso bili udje tega našega društva.

Šoštanj. V nedeljo dne 28. t. m., popoldne ob treh, se priredi v gledališki dvorani Rajsterjevega hotela zelo smešna burka v treh dejanjih: „Martin Smola.“ Vstopnina: sedeži 1.—3. vrste 1.20 K, drugi sedeži 80 v., stojišča v dvorani 40 v., galerija 20 v. Ker je zveza z vlaki za prihod in odhod gostov zelo ugodna, naj pride vsak, kdor ima dobro voljo, gledat Martina Črneto črno smolo.

Pernice. Naši posilincevi so hoteli v nedeljo, dne 21. januarja 1912 v neki gostilni na Makah prirediti ustanovni shod Súdmarku. Prišel je tudi Súdmarkin potovalni učitelj iz Gradca. Čeravno so Slovenci še-le v zadnjem času zvedeli za to namero, so prišli vendar v tolikem številu na shod, da so zasedli vse prostore. Ker se je pa peščica Súdmarkovev tolikega števila zavednih Slovencev le zbal, zato so se podali naši posilincevi v neko drugo gostilno, da bi priredili tam Súdmarkin ustanovni shod. Toda zopet smola. Slovenci pridejo za njimi in zahtevajo, da se naj izvoli za zborovanje predsednik; seveda niso hoteli o tem Súdmarkovi nič vedeti, ker od večine Slovencev izvoljeni predsednik bi jim bil ustanovitelj Súdmarke najbrže preprečil. Vsa hvala gre g. nadučitelju Hrenu iz Mute, ker se je potrudil k nam, in je Súdmarkovcem v šaljivi obliki povedal take bridke resnice, da bodo dolgo pomnili. Ker torej Súdmarkovi na obeh krajih vsled večine Slovencev niso ničesar opravili, zato so se podali končno na dom svojega voditelja župana Krištelja, da tam uresničijo svoje tako srčne želje. Zavedni Slovenci, mi pa kakor dosedaj, držimo vedno skupaj ter branimo svoje pravice. Súdmarkovi nam hvalijo svoja društva na razne načine, a tega nam ne povedo, da kupuje Súdmarka zlasti ob jezikovnih mejah slovenska posestva in jih potem prodaja protestantskim nemškim Švabom, da hoče torej izpodrinuti Slovence iz lastne zemlje. Potujčiti se nikakor ne damo.

Ljubno. France: Dober dan, Bog daj! Mislim sem, da te je ta preklecana zima že spravila v krtovo deželo. — Joža: Ali ne veš, da kopriva nikoli ne pozebe; čakal bom še toliko zim, kakor jih je Matuzala. Veš, veseli me, da sva zopet skupaj, bova vsaj

lahko malo pomodrovala. Da bi naju le navihani g. urednik „Straže“ ne zalotil, tako kakor zadnjič, ko je bil lep poleten dan. Solnce je vroče pripekalo, midva se pa v senci marsikaj pogovarjala. Najbolj sva imela na muhi naše fante in dekleta. Predbacivala sva jim mladenost in brezbržnost, ker ne prirede nobene gledališke predstave. Vidiš, kako je pa sedaj. Od onega časa sta se priredili že dve igri, tretjo se pa namerava vprizoriti sedaj v predpustnem času. In kako lepo napreduje Bralno društvo, se lahko prepričaš dne 28. t. m., ko bo imelo svoj občni zbor. Zeleti bi bilo zlasti nekaterim zaspancem, da bi se vzdramili iz svoje usodepolne letargije in bi si tuptam kateri naročil kakšen list, n. pr. „Stražo“, „Naš Dom“ ali „mladost“. — France: Kako veliko slovenskih fantov in deklet je organiziranih v raznih društvih, in kako lepo je, kjer se mladina rada izobrazuje in se tako vadi za svoj bodoči poklic. — Joža: Žalibog, pri nas je še preveč takih, ki je, če ima groš, za tri ženjen. Ali bi ne bilo dobro, če si prihrani kako krono za bolezen ali za starost, da bi potem občini ne delal nepotrebnih stroškov, kakor pa, da cele noči pijančuje, seveda, kadar se mu ne pravi süh.

Dobrna. (Zahvala in prošnja.) V eni izmed zadnjih števil „Straže“ je bilo poročilo o dobrih šolski kuhinji, kjer so se omenjali tudi nekateri dobrotniki iste. Podpisani, kot načelnik krajnega šolskega sveta, ima prijetno dolžnost, vsem omenjenim, kakor tudi onim, ki niso bili imenovani, izreči tem potom v svojem in v imenu malih otročičev najlepšo zahvalo. V prvi vrsti gre vsa čast in hvala častitemu gospodu župniku Frid. Kukoviču za velelušen dar 50 K. Istotako vsa čast in hvala gospodoma gostilničarjema Francu Korenu (22 K) in Francu Planincu (20 K) ter gospodu županu Francu Pušniku (10 K). Izredno čast in pohvalo pa zasluži gospodična učiteljica Helena Levstikova, ki dan za dnevom neumorno streže pri kosilu naši ljubljani mladini. Prav tako pa gre naše priznanje in zahvala Neži Božnikovi, ki s svojo kuharsko spretnostjo pripravlja res dobra in tečna kosila. Pohvalno moramo omeniti tudi oskrbništvu Novegrada, ki vsako leto zalaga šolsko kuhinjo s potrebnimi drvi. Ako se pomisli, da se našiti vsak dan 80 do 100 lačnih žolodcev ter se s tem splošno odpomore ljudski bedi, zlasti letos ob tej neznosni draginji in ob pravkar nastopajočem hudem mrazu, zasluži ta velelušen čin naših blagih dobrotnikov res vsestransko priznanje in občno zahvalo. K sklepu te zahvale izrekam tudi prošnjo, da bi se oglasilo še mnogo prijateljev in ljubiteljev šolske mladeži, zlasti onih, ki so že obljubili svojo pomoč ter bi darovali vsak po svoji dobri volji za šolsko kuhinjo. — Josip Verdel, načelnik krajnega šolskega sveta.

Gomilsko. Dne 17. januarja smo izročili materi zemlji nam nepozabno blago mladenko Lojziko Cater, staro še-le 18 let. Kako je bila priljubljena in spoštovana po faranih vsled svojega tihega značaja in poštenega vedenja, je pričal njen pogreb, katerega se je udeležilo veliko ljudstva. Bila je tudi članica Bralnega društva in odbornica Dekliške zveze. Pri odprtem grobu so se č. g. župnik poslovili od nje v krasnih in gniljivih besedah. Dekleta pa so ji zapele pesem v slovo. Naj v miru počiva!

Nazarje. „Slov. Narod“ zopet trosi v javnost svoje laži o zadnjem shodu v Nazarju. Trdi, da je bil zakoten shodič. Res je, da se za shod niso delale take reklame, kakor za Spindlerjev zadnji shod na Ponikvi in na Sladki gori, toda dopisun „Slovenskega Naroda“ bi se bil lahko prepričal, če bi se bil potrudil na shod, da je bil ta shod tako dobro obiskan, kakor nikdar kak liberalen shod. Seveda zopet boli liberalce gornjegrajskega okraja, da jim je poslanec gornjegrajskega okraja dr. Verstovšek in pa veleugledni veleposestnik Turnšek ml. iz Rečice, bral hude levite. Verjamemo tudi liberalčku, ki je bil poslan na shod, da mu ni bilo kaj prijetno, ko je moral slišati hudo obsodbo gornjegrajskih liberalčkov in pa videti, kako zaupa ljudstvo poslancem Kmečke zveze. Čudimo se le, da dopisun ničesar ne omeni o govoru velespoštovanega g. Turnškega starejšega, proti kateremu bi imeli še več vzroka nastopiti, saj je ravno ta ugledni mož odločno obsojal početje gornjegrajskih liberalcev in izjavil, da dobijo za to še svoje plačilo. Ali je to hudo obsodbo uglednega in uplivenega moža čisto preslišal; najbrž je prišel v svoji jezi že ob za-vesti!

Stari trg—Slov. Gradec. Shod S. K. Z. dne 4. februarja se ne vrši v Starem trgu, ampak v zgornjih prostorih Narodnega Doma v Slov. Gradcu ob 3. uri popoldne. Govorit pride posl. dr. Verstovšek in g. Žebot. Kmetje, udeležite se shoda, na katerem bo govoril g. Žebot zlasti o živinoreji.

Sv. Jeronim pri Vranskem. Dne 22. t. m. se je tukaj ustreliš posestnik Anton Pikl. Baje se mu je omračil um.

Koroško.

Celovec. V nedeljo dne 28. t. m. priredi slovensko krščansko-socialno delavsko društvo v Celovcu v veliki dvorani hotela Trabesinger igro „Deseti brat.“ Nastopi 30 oseb. Začetek igre točno ob 8. uri zvečer.

Spodnji Dravograd. Slovenski klub priredi v nedeljo dne 4. svečana, pričeni ob točno 4. uri popoldne, domačo predpustno veselico v gostilniških prostorih spodnje-dravberškega Narodnega doma. Vsopred: šaljivi govor, srečolov, petje, tamburanje itd. Vsi okoliški Slovenci srčno vabljeni! Posebna vabila se ne izdajo.

Narodno gospodarstvo.

Vinorejci, pozor! Kakor je vsem znano, je lansko leto povzročil v naših vinogradih precej škoda črvicek, oziroma gosena grozdnega sukača. Ker ta golazen prezimuje v zapredkih, bubah pod luska mi stare skorje v izsušenem strženu starega lesa v špranjah kolja, v rezeih in drugih skriyališčih, se priporoča pri bodoči rezatvi tu dobro oznažiti, to je staro skorjo temeljito ostrgati in odrezano rožje, posebno stare čepe in neporabno kolje, ter če mogoče ostrgano skorjo in vezi še pred koncem marca sežgati. Za odrgnenje trsev je raba ostrih ščetk, posebno jeklenih, prav umestna, sicer pa se opravi delo tudi brez teh. Seveda — vsi za enega, eden za vse — velja tudi tu. Ptuj, dne 24. prosinca 1912. Dež. vin. inštruktor: Zupanc.

Nič manj kakor 24 zdravilnih izvirkov ima starodavno kopališče Soden-Tannus — bogati izvirk, najbolj učinkujoči so: Topli izvirk oddajo znane Fays-ove pristne sodenske mineralne pastile, ki so se prav dobro obnesle že čez 25 let zoper vsakovrstna nahlajenja v vratu itd.

Kan se naredi na vinu, če vino redno ne zalivamo in ne skrbimo, da je sod vedno poln, kadar je posoda dolgo časa načeta ali kadar dohaja zrak skozi veho, špranje itd. do vina. Napravi se na površju vina belkasta mrenica, katera, če ostane dalje časa na vinu, lahko zelo škoduje. Polagoma se poloti vina cik, ali pa postane vlečljivo in zoperno. Najraje se prikazuje kan na šibkih vinih, katera so bolj sluznata. Če se mrenica ni preveč razvila in se da sod trdno zavehati, odpravi se kan s tem, da se skrbno doliva vina, dokler ne prekipi in se na površju ne iztrebi kan iz posode. V to svrhu naj se uporablja lij z dolgo cevjo, katera naj bo na spodnjem koncu zavijana nekoliko navzgor. Kadar se kan pa zbere pri vehini luknji, naj se ga odpilne in potrka še nekoliko okoli veho, da se ločijo kožični deli in te naj se vnovič odpilne, ko pridejo na površje. Če je kan že močno razvit, treba, da se pretoči vino v dober, z žveplom močno zakajen sod in ga, če treba, tudi filtriramo.

Nekaj števil o papirju. Pred kratkim je izšlo ne le za strokovnjake, temveč tudi za laike zanimivo delo: „Internationale Papierstatistik.“ Iz te knjige posnemamo, da je med vsemi državami na svetu še največ papirja za izvoz v letu 1910 proizvedla Nizozemska: za 141.000.000 K, to je dobrih 22% vsega papirja; Švedska za 105.000.000 K, to je 17%; Nemčija za 103.000.000 K, to je 16%; Norveška za 67 milijonov kron, to je 10%; Avstro-Ogrska za 50.000.000, to je 8%; Anglija za 42.000.000, to je 6%; Belgija za 40.000.000 K, to je 6%; Francija za 17.000.000 K, to je 2%. Z modernimi stroji opremljene tovarne se množe od dne do dne, vsled česar upada število tovarov z ročnim obratom, ker ne morejo konkurirati z modernimi podjetji. Od leta 1907 do 1908 je propadlo nič manj nego 84 papirnic. Glede na porabo papirja zavzema Anglija prvo mesto, Avstrija 11., Ogrska 19., Bosna-Hercegovina pa zadnje, to je 23. mesto. Največje podjetje v Avstriji je delniška družba Leykam-Josefthal s fuzioniranimi zavodi, ki potrebuje za vse svoje tovarne na leto 75.000 vagonov za dovoz surovin in premoga in za odvažanje papirja. Drugo veliko podjetje je Kellner Partington Paper Pulp Company Ltd., angleška družba, ki je v Halleinu na Solnograškem ustanovila tovarno za izdelovanje pergamentne imitacije; v tej svoji avstrijski podružnici zaposluje okoli 900 uradnikov in delavcev, uporablja 2700 konjskih sil in znaša njen tovarni promet (surovin, kuriva in blaga) na leto okoli 15 tisoč vagonov.

Kletarskega tečaja na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru se udeležuje 10 vinorejcev. — Predavanja so samo nemška.

Pravijo...

Pravijo, da alkohol daje moč. — Če je to res, zakaj pa se atleti (rokoborci) združujejo alkohola v času, ko se pripravljajo na težke rokoborbe?

Pravijo, da alkohol varuje pred mrazom. — Če je to res, zakaj so podlegli potovalci na severni tečaj, ki so uživali alkohol, veliko lažje naporom, kakor taki, ki so se, kakor na primer Nansen, zdržali alkohola na nevarnem potovanju?

Pravijo, da alkohol veča telesno gorkoto. — Če je to res, zakaj nam kaže toplomer pri človeku, ki se je onesvestil od pijače, vedno podnormalno toploto krvi?

Pravijo, da so alkoholne pijače tudi v vročem času potrebne. — Če je to res, zakaj ni rabil Livingstone po njegovi lastni izpovedi kljub največjim težkostem tekom svojega več kot dvajsetletnega bivanja v sredini Afrike niti kapljice opojnih pijač?

Pravijo, da je alkohol dobro zdravilno in krepijo sredstvo. — Če je to res, kako je to, da znaša povprečno število smrtnih slučajev v londonskem „Temperenz-Hospital“, kjer bolniki tekom mnogih let sploh ne dobe niti kapljice alkohola, le priključno 7.2 odstotkov, v splošnih bolnišnicah pa okoli 10 odstotkov?

Pravijo, da je zmerno uživanje alkohola za življenje potrebno. — Če je to res, zakaj nudi mnogo zavarovalnih družb na Angleškem, Nemškem, v Švici itd. abstinentom posebne ugodnosti: popust pri-

stopnine, znižanje premij, večji delež pri dobičku in kaj podobnega?

Pravijo, da je nevarno, če kdo naenkrat preneha z uživanjem alkohola, ki ga je navajen. — Če je to res, zakaj pa se dogaja pri angleških jetnikih, katerim se takoj odvzame vsak alkohol, povprečno manj smrtnih slučajev, kakor v katerikoli drugi skupini ljudstva?

Pravijo, da je vino in pivo brezpogojno potrebno za veselo uživanje življenja. — Če je tako, zakaj ne rabi naša mladina za veselje do življenja nikakega alkohola?

Pravijo, da alkohol jako dobro služi doječim materinam. — Če je to res, zakaj zgube po profesorja Gustav. pl. Bunge-ja statističnih podatkih ravno hčere pivec redoma zmožnost za dojenje?

Pravijo, da je vsakemu lahko ostati zmeren. — Če je tako, zakaj pa prekorači toliko tisočev meje zmernosti ter s svojo nezmernostjo pripravlja sebe in svojo družino v revščino in nadlogo?

Kdor ima še vest in srce za svojega bližnjega, je dolžan, da si odgovori na ta vprašanja!

„Zlata doba.“

Vojska.

Spor med Francosko in Italijo.

Ker so Italijani zaplenili francoski poštni ladiji „Carthage“ in „Manouba“, je nastal med obema državama oster spor.

Francija zahteva brezpogojno, da Italija izkrci vse potnike omenjenih ladij v kakšnem francoskem pristanišču. V francoski zbornici so padle ostre besede na Italijo. Francoski ministrski predsednik se je izrazil, da bo zadeva še-le tedaj dovolj pojasnjena, ko bo Italija izpustila zaplenjeni ladiji in izkrcala vseh 29 vjetih turških podanikov, ki so po za-trdilu Turčije potovali kot udje „rdečega polumeseca“ pod francosko zastavo. Francija zahteva zadoščenje, ker je baje po njihovem mnenju izvršila italijanska vojna mornarica atentat na francosko bojno zastavo. Spor utegne postati usodepoln.

Italijani pri Gargarežu poraženi.

O bitki pri Gargarežu dne 18. i. m. se poroča iz Carigrada:

Omenjenega dne je začela prodirati italijanska kolona, sestojeca iz pehote, konjenišva in artilerije, proti Zanzuri, z namenom zasedeti to pozicijo. Turški poveljnik je takoj potisnil v ospredje turško-arabske vojnne čete, ki so zgrabile Italijane pri Gargarežu. Boj je trajal tri in pol ure. Naše desno krilo je skušalo Italijane obkrožiti in jih je prisililo, da so zapustili dve brambni črti.

Popoldne so se pa začeli Italijani tudi na tretji brambni črti umikati v pričakovanju, da dobe pomoči iz Tripolisa.

Proti večeru so obnovili Turki in Arabci napad na Italijane. Bil se je ljut boj. Konečno so pa morali Italijani zapustiti tretjo brambno črto in so se umaknili do oaze pred zidovjem mesta Tripolisa.

Italijani so imeli 150 mrtvih in mnogo ranjenih, pustivši na bojnem polju mnogo bojnega gradiva. Turki in Arabci so imeli 18 mrtvih in le nekaj ranjenih.

Razgled po svetu.

Zahvala za čestitko. Monakovo, dne 18. januarja. Dva podčastnika sta čestitala cesarju Viljemu k njegovemu rojstnemu dnevu. Sestaviha sta navdušeno pismo ter je poslala v Berlin. Danes je pa voljaško godišče obsodilo preveč navdušena podčastnika na osem dni strogega zapora, ker sta rabila službeno kuverto in službeni pečat.

Prebivalstvo Galicije. Glasom ljudskega štetja od dne 31. decembra 1910 ima Galicija nekoliko nad 8.000.000 prebivalcev in sicer je bilo Poljakov 58.6% skupnega prebivalstva, to je 4.675.612, Malorusov pa 3.207.784 ali 40.2 odstotkov. Število Nemcev je padlo od leta 1890 do 1900 o 212.237 na 90.416, ali od 2.9 na 1.1 odstotek.

Električno pečenje kruha ni že nič kaj posebe-rega. V Milwaukee v Zedinjenih državah obstoje že delj časa električne pekarnice. Ena od teh pekarn pa speče v svojih električnih pečeh vsak dan 1000 hlebov kruha, za kar potrebuje 10 kilovatov. Stroški za električni tok znašajo mesečno samo 420 K. Mestna elektrarna na Dunaju je ondodni zadržki pekov ponudila, da da članom zakruga brezplačno električne peči na razpolago in da bo ceno električnega toka tako računala, da se izdelki ne bodo prav nič podražili. Tudi v Nemčiji uvajajo v pekarnice elektriko. Povzročila je to monakovska razstava leta 1910. To električno pečenje kruha ima jako mnogo ugodnosti. Pred vsem je velika čistost, nadalje se prihrani tudi mnogo časa. Pecivo je jako okusno. Saj in dima ni, kar je posebno velikega pomena za — pekove sode.

Koliko tujcev je prišlo lani v Zagreb? Minolo leto se je natančno v zagrebških hotelih in prenočiš-čih 37.745 potnikov, leta 1910 samo 31.677 potnikov. Rajveč potnikov je bilo meseca oktobra, najmanj pa meseca decembra. Razun tega se je nekoliko tisoč tujcev nastanilo seveda tudi pri svojih znancih, zlasti še za časa raznih izletov in shodov, a ti niso u-računjeni.

Velik požar. V Bingen ob Reni na Nemškem je zgorel takozvani „Manjski dom“, ki je bil last nekega katoliškega društva. Več gasilcev je bilo pri gasilnem delu težko ranjenih. Zgorelo je tudi mnogo umetnin in starin.

Konkurz Adalberta plem. Puky v Columbusu v Ameriki. O imovini bankirja Adalberta Puky v Columbusu, Ohio, Zedinjene države, se je razglasil konkurz. Med oškodovanci je brzkone mnogo v domovino vrnivših se avstrijskih izseljencev. Slučajne prijave konkurznih upnikov, katere je naravnost vposlati c. in kr. konzulatu v Clevelandu, Ohio, Zje-dinjene države, Amerika, morajo konkurzni upniki lastnoročno podpisati in jih legalizirati po kakem konzulatnem zastopništvu Zedinjenih držav.

Čenstohovski rop. V Lublinu so pri hišni preiskavi pri zlatarju Adlerju našli briljante, bisere in dragocenosti, ki so bile ukradene leta 1910 v pavlan-skem samostanu v Čenstohovu. Poleg tega so tudi v Galiciji zaplenili za 100.000 K dragocenosti, ki so bile ukradene v Čenstohovu. Med tem pa je papež daroval za sliko Matere božje v Čenstohovu dve bril-jantni kroni v vrednosti 200.000 frankov. V koliko je bivši pavlanski menih Mačoh, ki je sedaj zaprt v Petrikovu zaradi umora svojega brata, moža svoje ljubimke, v zvezi z uropanimi dragocenostmi, bo po-kazala tozadevna sodna razprava, ki se prične dne 28. i. m.

Aliste že obnovili naročnino?

Za pust.

Dr. Korošec je dobil baje neko grozilno pismo, ki ga je vrgel bržčas tja — kamor take gluposti spada-jo — v kos. Ne moremo si misliti, da bi se dr. Korošec, katerega poznamo kot resnega moža, bavil z anonimnimi dopisi in napravljaj iz njih politične afere. Na taka pisma razsoden človek vendar ne more polagati nikake važnosti. Smatrati jih mora za bedastočo ali šalo. V nobenem slučaju pa ne kaže zainteresirati radi njih javnosti. Drugače pa mislijo o tem liberalci. Že v dveh številkah so se bavili v „Slovenskem Narodu“ s tem grozilnim pismom — od-kod je potem pismo izšlo ne bo težko uganiti. In kaj mislite, do kakega zaključka je prišla od pustnih vtisov prežeta liberalna pamet? Zadnji dopis pravi, da je — prosim smejeti se ni treba — dr. Korošec lump, ker ni dal omenjenega pisma državnemu prav-dništvu, da bi zasledovalo „zločinca.“

Če tedaj kak liberalci napravi lumparijo in pi-še grozilna pisma, potem ni lump liberalci, ampak oni, ki pisma ne vpoštevajo. Liberalna pamet dosega vsak dan nove rekorde. In prosim, to je stranka in-telligence.

Človek bi sedaj v pustu jokal!

Bili ste dobrotniki človeštva,

in ostanete še tudi prav dolgo. Fays-ove pristne sodenske mineralne pastile, ki so šle pred 25 leti prvič v svet, so prinesle u-činek sodenskih zdravilnih izvirkov. Poma-gate so neštetim ljudem, ki jih je mučil ka-tar, kašelj, hripavost itd. in so danes take razširjene, da so povsod poznane kot iz-vrstne. „Fays-ove pristne“ stanejo le 1 K 25 v in se povsod dobe.

Smrekove storžje letošnje, semena polne, želoč, vo-sek, vinski kamen, suhe češplje, suhe gobe, orehe, sploh vse deželne pridelke kupi

veletrgovina

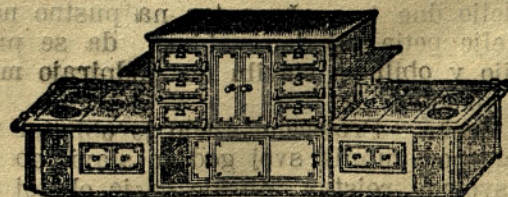
Anton Kolenc Celje, Graška cesta 22.

Istotam se dobijo tudi vsi deželni pridelki, kakor fi-žol, krompir, koruza itd., sploh vsi deželni pridelki, kakor tudi vse specerijsko blago vedno sveže po naj-nižjih cenah.

Na debelo!

Na drobno!

Tovarna za peči H. KOLOSEUS Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpezne in kepe peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus“ štedilniki in manj vredni izdelki naj se vrčajo. Ceniki zastoj.

Grajska ulica 18 Maribor pri Lojzu Nudi

se poceni hitro in čudno snažijo preproge za okna, kakor tudi možko in žensko perilo, domače perilo itd. itd.

Delavnica za popravila

Dobro! Po cenil!

Točna postrežba!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik gratis! Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 8-50
Pristna srebrna ura 7-
Original omega ura 18-
Kuhinjska ura 4-
Budiljka, niklasta 8-
Porocni prstani 2-
Srebrne verigice 2-

Vešletna jamstva
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gosposka ulica 28.

Kupujem zlato in srebro. 294

Inserirajte v „Straži“!

Kdor hoče, da imajo njegovi inserati vspeh, inserira v „Straži“!

„Straža“ je najuglednejši spodnještajerski list, ki se zelo mnoga čita zato je inseriranje v njem zelo uspešno.

Inseriranje v „Straži“ je ceno, ker hočemo iti na roko slovenskemu trgovstvu in obrtništvu, zato poslužite se ugodne prilike.

Inserirajte v „Straži“!

Katoličani! Slovenci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

Jos. Macuh

v Mariboru, Stolna ul.

nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in sl. občinstvu za obilen obisk. Zagotavljam točno in pošteno postrežbo. Cene primerne. Zaloga črnega in modnega blaga iz solidnih tovarn.

Za Svečnico!

Vsem velečastitim gospodom in cerkvenim predstojništvom zopet toplo priporočam mojo bogato zalogo **pristnih voščenih in milly sveč**, voščenih zavitek, raznih plamenic najboljše vrste in po najnižji ceni. Omenjam, da že celih 16 let delam v tej hiši kot svečar.

Za obila naročila se priporoča

J. Dufek nasl. Fran Duchek,
svečar in medicar v
Mariboru, Viktringhofgasse.

Širite „Stražo“!

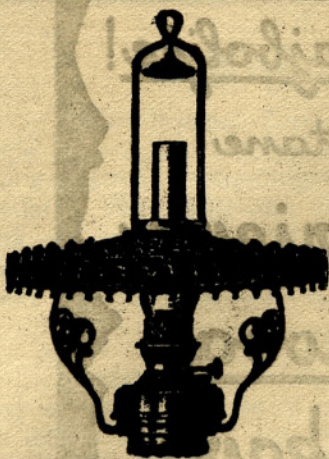
Edina štajers. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. **Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in priv. stavbah.**

Najsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina špecerijskega blaga Milan Hočevnar Celje

Zaloga pražene kave „Au Mikado“.

Priporoča za tekoči čas pod zagotovitvijo točne in solidne postrežbe:

ruskega in kitajskega čaja, pristnega jamajka rama, alivovke, brinjeve, konjaka in raznovrstnih likerjev. Sveže rozine, grozdice, civebe, mandelne, lešnike, orehe, bosanske češnje, strdi itd.

Zivinovcem nudim za pitanje svinj dobro znanega „Luculus“, mastina in klajno apno. Ob času seve opozarjam p. t. kmetovalce, da se dobi v moji zalogi sanceljiva, kaljiva semena za polja in vrtove.

Tudi priporoča raznovrstne voščene, sveče in druge kadilo in olje.

Na debelo!

.....

Velet trgovina s papirjem.

Na drobno!

.....

Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina

(Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovno priznana slovenska trgovina

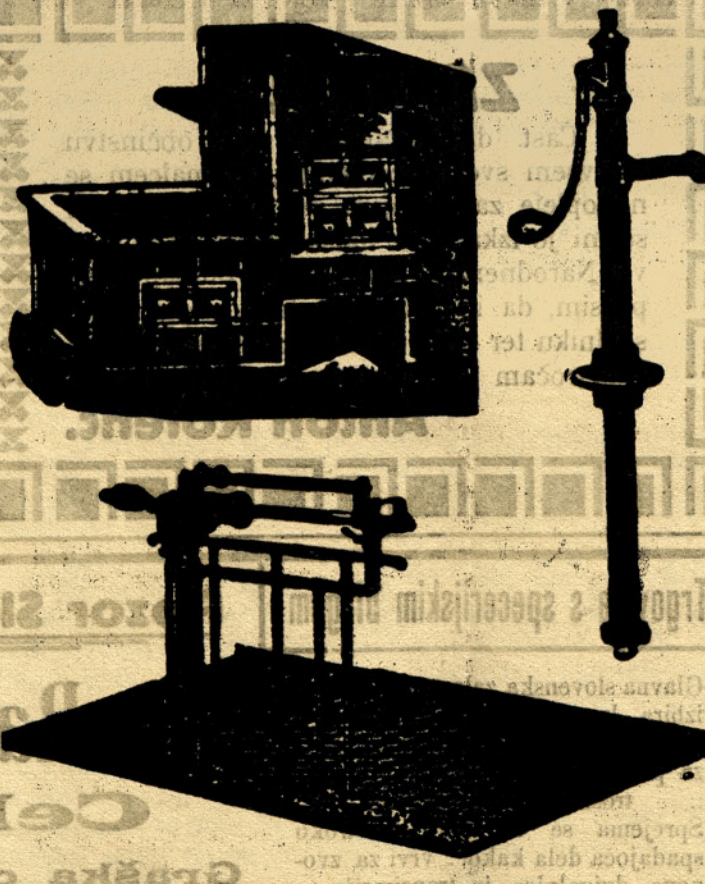
RAFAEL SALMIČ v Celju NARODNI DOM.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, zlatnine, srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene, postrežba točna. Mali dobiček, — dobro ime!

Raspošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec zahteva moj nevi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštino prosto.

Na tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča sadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje. Kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., številna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehnične, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU

registrirana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belom volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

brutne višje po 4 1/2%, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot višje, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje višnikom na dan hranilno hranilno nabiralnico. Sprejema po vsaki shemi višje na vsaki račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vsilga.

uraduje

vsak terek in petek dopoldne. Probuje se spoznavajo in posojila se dajejo vsak dan, izvenredno prazniki, dopoldne od 8. do 12. ur od 8. do 6. ure popoldne. Za vsako posojilo se dajejo ustrezni posojilni listi, polnomočni, s podpisom, s pečatom in s podpisom in pečatom zadruga. Telefon ima št. 8. Za hranilno nabiralnico: ljudska hranilnica Celje.

posojuje

na zanjeto po 5%, do 5000, z zadržanostjo na dan, ne da se obrestovanje prekinilo. Sprejema višnikom na dan hranilno hranilno nabiralnico. Sprejema po vsaki shemi višje na vsaki račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vsilga.

Nova zidana hiša, z dvema stano-
vanjema in 1600
sežnjem zemlje se proda. Tezen št. 91 pri Mariboru. 35

V Trbovljah pri cerkvi sta na prodaj **dve**
hiši s prizidino, pripravno za
vsakršno obrt n. pr. gostilno in pekarno — ker peka še ni
v Trbovljah pri fari — isto tako tudi za trgovca, mesarja,
usnarja itd. Pred hišama je lep vrt, in celo posestvo se
proda zaradi izselitve pod približno polovično ceno. Resen
kupec naj se blagovoli ogledati, ako mogoče osebno, pri
bratih Rozin kleparjih v Trbovljah pri farni cerkvi št. 62
in 51. 29—3

Pri Poljčanah na Razgorje se proda **kme-**
tilja v dobrem stanu, redi
se 8. goved, proda se zavolj smrti posestnikove. Cena:
11.000 kron. Natančno se poizve pri Jožef Gajšek-u v
Spodu. Poljčanah. 31—3

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

Narodni dom.

Na drobno! Na debelo!
Priporoča bogato in vedno na novo ma-
nufakturno blago, kakor: sukno, platna
vseh vrst itd. **po najnižjih cenah.**
Opravo za krojače in šivilje izvanredno
po ceni. Cene brez konkurence

Solidna in točna postrežba.

Schlüter- kruh

redilen, lahko prebavljiv, okusen,
ostane dolgo svež, lep kruh in
cen. Izdeluje

pekarna Berner

Koroška cesta, filialka v Tegett-
hoffovi ulici.

Slikar in Pleskar

Prevzamem vsa dela
vekoracijske, slikarske in
pleskarske stroke, katera izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke
zadnje mode razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermečki v Celju št. 301.
Vzorci na zahtevo poštne prosto.

Otiokom najboljša!

To je in ostane:

Kathreinerjeva

Kneipova

sladna kava.

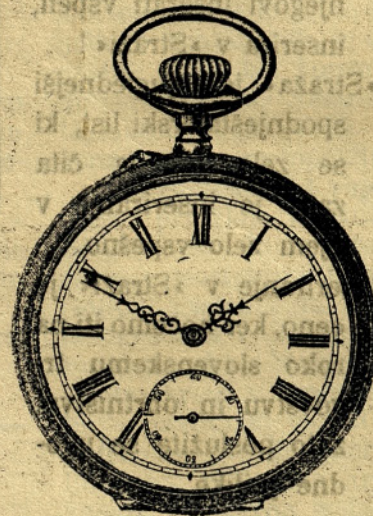
*Kathreinerjeva krepi male
in povzroči, da mleko
pijajo, kjer bi se samo upiralo.*

*Kathreinerjeva
prinese srečo v hišo*

Lepo veleposestvo

v Št. Ilju v Slov. gor., last rajnega gospoda Jožefa
Ferk-a se proda na tri dele. Eden meri 30 oralov,
drugi 6 oralov, tretji pa 5 oralov; natančneje se živo
pri gosp. Janezu Baumann v Št. Ilju v Slov. gor. 29

Slovenci pozor!

Poročne prstane

vsake velikosti in po naj-
nižji ceni; ne votle am-
pak polne (masivne.)
Za blago jamčim in gra-
viram zastoj.
Posebno priporočam no-
ve slovenske plošče za
gramofon, v katerih i-
mam sedaj posebno ve-
liko izbiro.
Delavnica za popravila.

**Urar, očalar in
zlatar**

Franjo Bureš Maribor

Tegethova cesta št. 39.

Halo! Kaj je novega?

Upeljal sem novo svetovnoslavno vrsto obuval „Salamander“ v moji trgovini kot edino prodajalno te vrste obuval na celem Štajerskem in sicer po enotnih cenah K 16 50, luksuz-cena K 20 50, oddajam vsa v moji trgovini v zalogi se nahajajoča obuvala po zelo znižanih cenah. Naj nihče ne zamudi porabiti to redko-keďaj se nudečo priloiko, da si nakupi fino in po ceni obuvalo. Nadalje velika izber elegantnih in modnih obuval za plesne veselice in bale.
Z odličnim spoštovanjem

204

Štefan Strašek, Celje, Schmidgasse.

ZAHVALA.

Čast. duhovščini in slav. občinstvu
oz. vsem svojim cenjenim odjemalcem se
najtopleje zahvaljujem za naklonjenost, ki
so mi jo izkazali z obiskom moje trgovine
v »Narodnem domu« in za zaupanje ter
prosim, da isto ohranijo tudi mojemu na-
sledniku ter ga v vsakem oziru najtoplejšje
priporočam

Anton Kolenc.

Priporočilo.

Čast. duhovščini in slav. občinstvu oz.
vsem cenj. odjemalcem vljudno naznanjam,
da sem prevzel trgovino g. Antona Kolenca
v **Narodnem domu**. Prosim, da tudi
meni dozdajno naklonjenost ohranijo.

Fran Kolenc, Celje
trgovec, Narod. dom.

Trgovina s specerijskim blagom

Pozor Slovenci!

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga velikanska
izbira kranj. vrvarskega blaga
kakor: štrang, užd, vrvi, vrvi
za perilo, mrez za seno in za o-
troške postelje itd. itd. ::
Sprejema se vse pod to stroko
spadajoča dela kakor: vrvi za zvo-
nove, dvigalnice in transimsije. ::

Ivan Ravnikar
Celje

Graška cesta 21.

Glavna slovenska zaloga suhih in
oljnatih barv, čopičev, firniza in
lakov. ::
Zaloga nagrobnih in voščenih sveč,
Zaloga vseh rudniških voda. ::
Priporočam sveža, deteljna, travna,
poljska, vrtna in cvetlična kaljiva
semena. 22

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Podružnica

**Ljubljanske Kreditne
Banke v Celju.**

Centrala: **Ljubljana.**

Podružnice: **Špljet, Celovec, Trst,
Sarajevo in Gorica :**

Dejniški kapital: **8 milijon kron.**

Rezervni zaklad **čez K 800.000** obrestuje

**vloge na vložne
knjižice po**

od dne vloge do dne dviga.

Renf. davek plačuje banka iz svojega.

**4¹ 0
2 0**
čistih